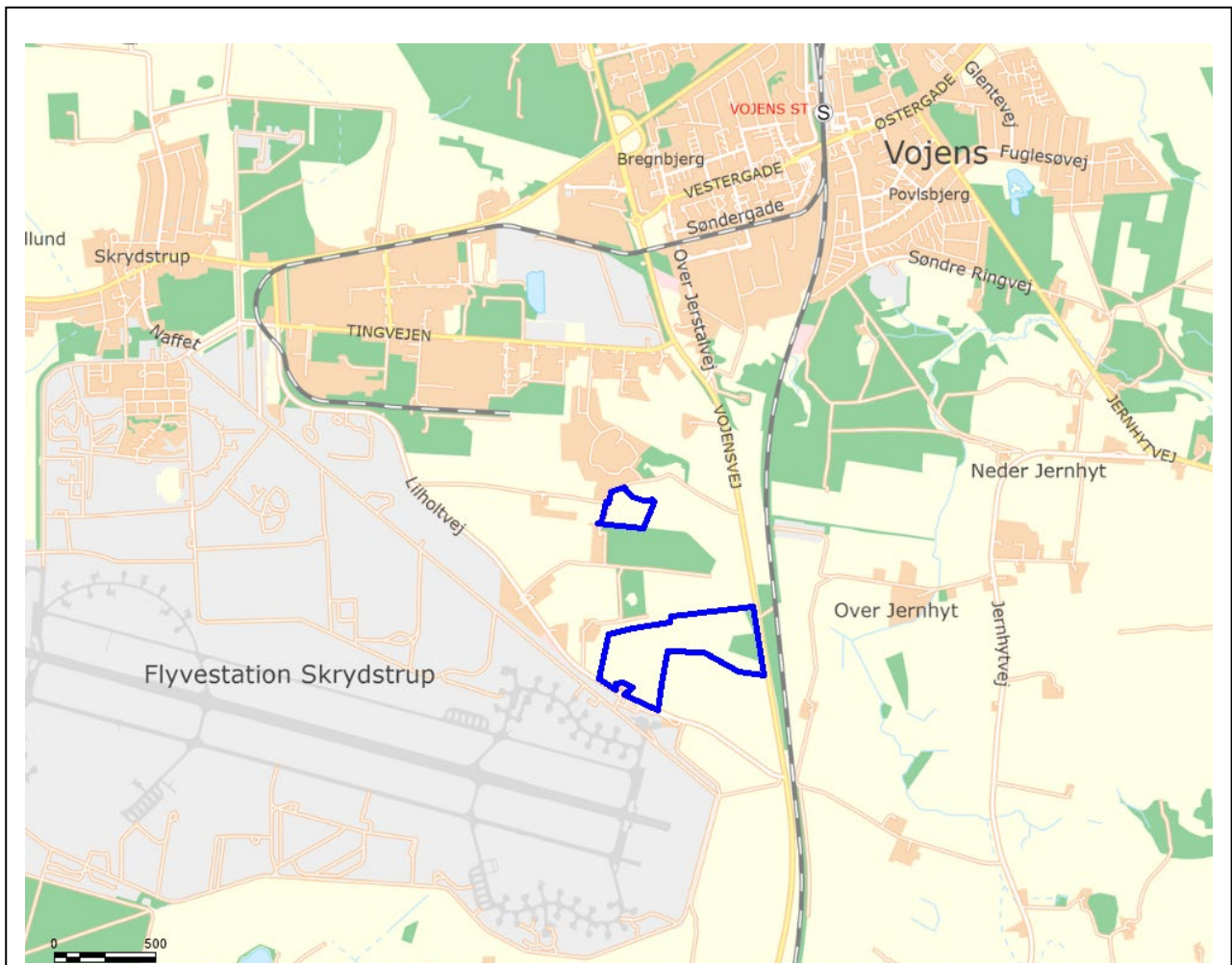

Kudsk & Nisum A/S
Tingvejen 40P
6500 Vojens
CVR-nr. 33863861

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Michael Hjort Andersen
E-mail: mha@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201970
Dato: 4. juni 2021
Sagsnr.: 20/1280

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af sand, grus og sten gældende til den 4. juni 2031 på del af matr.nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup og del af matr.nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup i Haderslev Kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	2
1.1	Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding	2
1.2	Før tilladelsen tages i brug	4
1.3	Ejerforhold.....	4
2	Sagens baggrund	5
2.1	Ansøgningens indhold	5
2.2	Beskrivelse	6
3	Vilkår.....	8
3.1	Omfang	8
3.2	Drift.....	8
3.3	Adgangsforhold og afstande.....	11
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	14
3.5	Efterbehandling m.m.....	15
4	Generelle bestemmelser	17
5	Sikkerhedsstillelse	19
6	Ansøgningsprocessen	20
6.1	Myndighedshøring.....	20
6.2	miljøvurderingsloven.....	22
6.3	Partshøring	23
7	Regionens vurdering af sagen	26
7.1	Lovgrundlag	26
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	26
8	Klagevejledning og underretning	36
8.1	Klagevejledning.....	36
8.2	Underretning om afgørelsen	37
9	Bilag	38

1 AFGØRELSE

Forud for meddelelse af denne tilladelse har Region Syddanmark vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2016
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter)
- Haderslev Kommunes besigtigelse af naturbeskyttede områder
- vurderinger i forhold til flysikkerhed fra Forsvarets Ejendomsstyrelse
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".
- bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

- affalds- og råstofafgiftsloven
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven

Afgørelsen kræver ikke samtidige afgørelser fra andre myndigheder, idet Haderslev Kommune den 8. oktober 2020 har meddelt, at det i forhold til råstofindvindingen under grundvandsspejl ikke er nødvendigt at udarbejde en indvindingstilladelse efter vandforsyningsloven.

1.1 Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 108.000 m³ sand, grus og sten årligt fordelt på 3,5 ha af matr.nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup og 20,8 ha af matr.nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup i Haderslev Kommune. Se blå polygoner på oversigtskort herunder:

Oversigtskort over området.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendomme uden hensyn til, hvornår retten er stiftet, og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse, eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstoftilladelsen kan tilbagekaldes af råstofmyndigheden i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Region Syddanmark skal give accept til, at indvindingen påbegyndes, herunder arbejdet med at afrømme muld. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.
- Afsættelse af indvindingsarealet på matr.nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup jf. vilkår 4.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står Mette Lysbeck Madsen som ejer af matr.nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup i Haderslev Kommune. Ejer har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen. Regionen er umiddelbart før meddelelse af tilladelse blevet gjort bekendt med at der er sket ejerskifte. Den ny ejer, Forsvarets Ejendomsstyrelse, er gjort bekendt med ansøgningen, og har givet accept til en tilladelse. Ansøger Kudsk & Nisum A/S står som ejer af matr.nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup i Haderslev Kommune.

Matriklerne 415 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup og 217 og 218 Gl. Ladegård, Hammelev ejes af Per og Malene Rosenberg Hansen, som har givet samtykke til skelgennemgravning ved underskrift af erklæring herom. Tilsvarende har ejer af matr. nr. 421 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup Lars Christensen givet samtykke til skelgennemgravning ved underskrift af erklæring herom.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- Kudsk & Nissum A/S under CVR-nummer 33863861 har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding på 100.000 m³ sand, grus og sten over grundvandsspejl og jf. supplerende oplysninger til ansøgningen mulighed for at indvinde yderligere op til 8.000 m³ sand, grus og sten under grundvandsspejl fordelt ved gravning af et hul på 100-200 m² ned til 5 meter under grundvandsspejl i løbet af 2-4 dage 5-8 gange pr. år. Tilladelsen er søgt på to separate delarealer omfattende 4,6 ha af matr.nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup og 19,5 ha af matr.nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup. Matr.nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup ejes af ansøger, mens matr.nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup ejes af Mette Lysbeck Madsen.
- Der forventes indvundet til 7 meter under terræn og 5 meter under grundvandsspejlet, som beskrevet ovenfor.
- Indvindingen forventes påbegyndt i 2020, og der er søgt om en 10-årig tilladelse.
- Der ønskes følgende driftstider: kl. 06.00-16.00 på hverdage.
- Råstofferne påtænkes anvendt til vejmaterialer i form af stabilgrus, bundsikringsmaterialer, fyld-sand, uspecificeret vejmateriale og som tilslag til asfalt.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: 1 stk. læssemaskine, 1 stk. dozer til fjernelse af overjord og 1 stk. tørsorteringsanlæg, og der forventes et årligt forbrug af 100 liter olie og ca. 50.000 liter diesel. Tankning sker ved Kudsk & Nissums tankanlæg på firmaets hjemadresse.
- Affald som genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven, herunder spildolie, brændbart materiale, metalkrot samt gummi- og plastikaffald fragtes til firmaets hjemadresse, Tingvejen 40P, 6500 Vojens, hvor spildolie afhentes af Dansk Spildolie og øvrige affaldstyper afhentes af Noreco og Marius Pedersen.
- Der ønskes adgang til det nordøstlige hjørne af matr.nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup fra den øst-vest gående del af Vojensvej ca. 700 meter øst for adgangsvejen til Tingvejen 40P. Til matr.nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup ønskes etableret en adgangsvej fra Vojensvej ved eksisterende asfalterede overkørsel til matr.nr. 217 Gl. Ladegård, Hammelev.

Afgrænsningen af de ansøgte arealer er efterfølgende justeret af tre omgange i reviderede ansøgninger, dateret henholdsvis den 22. oktober, 29. oktober og 16. december 2020. De reviderede ansøgninger omfatter

- Mindre justering af arealerne pga. skelgennemgravning til matriklerne 421 og 415 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup samt 218 og 217 Gl. Ladegård, Hammelev.
- Mindre justering af det nordlige areal pga. fortidsmindebeskyttelseslinje og vejadgang.
- Mindre justering af det sydlige areal pga. vejbyggelinje.

De endeligt ansøgte arealer udgør i alt 24,3 ha.

2.2 Beskrivelse

Kudsk & Nisum A/S har (under CVR-nummer 33863861) ansøgt om tilladelse til råstofindvinding på to delarealer (del af matr.nr. 423 og del af matr.nr. 1092, begge Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup) med et samlet areal på ca. 24,3 ha beliggende i råstofgraveområde udlagt i Råstofplan 2016. Området er beliggende mellem Vojens mod nord og Flyvestation Skrydstrup umiddelbart mod syd. De ansøgte arealer er undervejs i sagsbehandlingen justeret af ansøger, og udgør nu samlet set 24,3 ha. De justerede ansøgte arealer fremgår af oversigtskortet på side 4 og i bilag 1.

Der er søgt om tilladelse til indvinding af op til 100.000 m³ sand, grus og sten pr. år over grundvandsspejl og op til 8.000 m³ sand, grus og sten pr. år under grundvandsspejl. Grundet beliggenheden tæt på Flyvestation Skrydstrup må der af sikkerhedsmæssige årsager ikke etableres åbne vandflader, idet sådanne tiltrækker fugle, som kan være til fare for flysikkerheden. Ansøger ønsker 5-8 gange om året at kunne grave et 100-200 m² stort hul indtil 5 meter under grundvandsspejl med henblik på straks efter at fylde hullet op med ikke salgbart finpartikulært materiale i form af ler og silt, som er sorteret fra i produktionen. På den måde vil der kun være en maksimalt 200 m² åben vandflade i 2-4 dage op til 8 gange i løbet af et år.

Ansøger har fra Haderslev Kommune opnået tilladelse til vejadgang fra Vojensvej til den nordlige del af matr.nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup umiddelbart vest for fortidsmindebeskyttelseslinjerne. Adgang til matr.nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup sker fra adgangsvej fra Vojensvej ved den eksisterende asfalterede overkørsel til matr.nr. 217 Gl. Ladegård, Hammelev, hvilket ifølge Haderslev Kommune ikke kræver særskilt tilladelse, idet ansøger har en aftale med ejer af matr.nr. 217 Gl. Ladegård, Hammelev om at kunne anvende adgangsvejen.

Det sydlige delområde (matr.nr. 1092) indvindes først, og det forventes ikke, at indvinding på det nordlige delområde (matr.nr. 423) påbegyndes før indvindingen på det sydlige delområde er afsluttet. Kudsk & Nisum A/S forventer at producere forskellige vejmaterialer i form af stabilgrus, bundsikringsmaterialer, fyld-sand og tilslagsmaterialer til asfalt.

Muld afrømmes med en dozer og oplægges i volde ud mod ejendommene Lilholtvej 41 samt Vojensvej 9 og 11. Øvrige omkringliggende ejendomme er ubeboede. Indvindingen foregår med en læssemaskine. Oparbejdning af materialer foregår alene ved tørsortering, hvortil der anvendes et enkelt tørsorteringsanlæg. Indvindingen begynder i skel mod matr.nr. 217 og 218 Gl. Ladegård, Hammelev, hvor der er en 3,5-4,5 meter høj skrænt fra tidligere råstofindvinding på disse matrikler. Der forventes indvundet indtil 7 meter under terræn, dog ikke under grundvandsspejl udover som nævnt ovenfor.

Der foretages skelgennemgravning langs tidligere udgravede områder langs den vestlige del af matr. nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup og langs den nordlige del af matr. nr. 1092, Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup.

Begge delområder efterbehandles til jordbrug. Der forekommer ikke overjord i området, hvorfor det efterbehandlede terræn forventes sænket i forhold til det nuværende med i størrelsesordenen 5 meter.

Nord og nordøst for matr. nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup ligger der tre fredede gravhøje. Det nordlige af de ansøgte arealer grænser op til 100 meter beskyttelseszonen omkring to af højene.

Langs den sydlige grænse af matr.nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup findes et beskyttet dige, og umiddelbart syd herfor et areal med fredskov. Omkring denne fredskov er der skovbyggelinje, som både berører matr.nr. 423 og 1092. Matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup ligger endvidere i en afstand af kun ca. 1,5 meter til et beskyttet overdrev.

En smal zone på ca. 45 meter langs Lilholtvej i den sydlige del af det sydlige indvindingsareal er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilkårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

3.1 Omfang

1. Tilladelsen er gældende 10 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Der må årligt indvindes 100.000 m³ sand, grus og sten over grundvandsspejl og 8.000 m³ sand, grus og sten under grundvandsspejl, dog jf. vilkår 35-41.
3. Indvindingen skal ske indenfor de på bilag 1 indtegnede områder (herefter kaldet indvindingsarealet). Der skal ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem.
4. Grænsen for det område, der må graves i (indvindingsarealet), skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Syddanmark. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes, og skal sikres, så de ikke bliver beskadigede. Det kan f.eks. ske med betonringe.
5. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen jf. bilag 2, og de vilkår, der er stillet til denne. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.
6. Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 1 stk. læssemaskine, 1 stk. dozer og 1 stk. tørsorteringsanlæg. Afvisninger herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.
7. Region Syddanmark skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.
8. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til enhver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.

3.2 Drift

9. For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

Råstofgravens driftstider er:

- a. Råstofindvinding: kl. 07.00-16.00 mandag til fredag på hverdage.
- b. Udlevering og læsning: kl. 06.00-16.00 mandag til fredag på hverdage.
- c. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.

10. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over et længere tidsrum: Om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten ½ time) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelser:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	07.00 – 16.00	55 dB (A)
Mandag – fredag	06.00 – 07.00	40 dB (A)
Lørdag	Ikke tilladt	Ikke tilladt
Søn- og helligdage	Ikke tilladt	Ikke tilladt

Det maksimale støjniveau (peak) må alle dage i tiden fra kl. 06.00 til kl. 07.00 ikke overstige 55 dB (A) målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse.

11. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere, at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger eller beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Viser målingerne eller beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger.

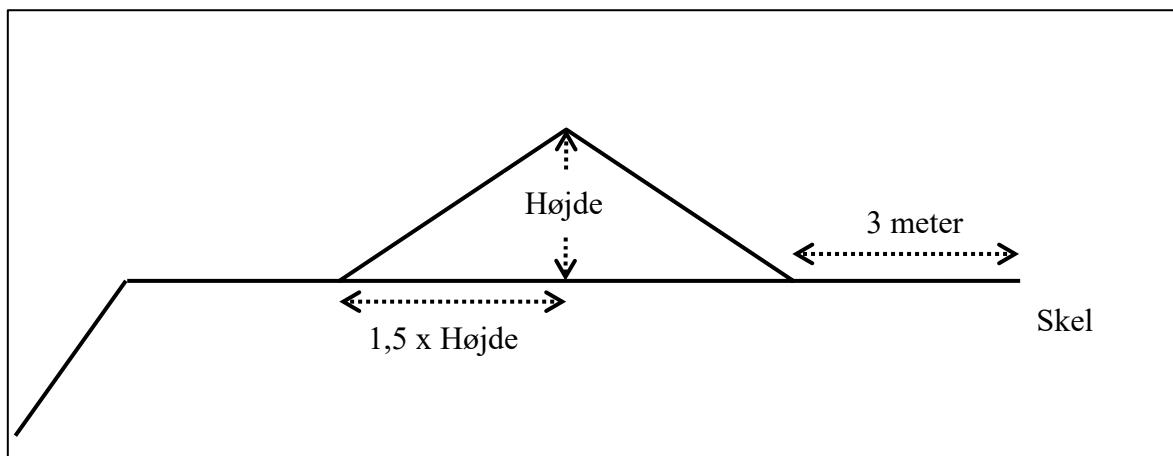
12. Virksomhedens drift må ikke give anledning til gener i form af rystelser og vibrationer eller særlige lydmonstre inkl. impulsstøj, som efter råstofmyndighedens vurdering er væsentlige ved omgivende beboelser og øvrige typer opholdsrum. Råstofmyndigheden vil tage udgangspunkt i gældende vejledninger og retningslinjer ved vurderingen af, om der er tale om væsentlige gener.

Ved tilladelsens ikrafttrædelse gælder således følgende vejledende krav vedr. lavfrekvent støj og infralyd samt vibrationer (vægtet accelerationsniveau):

Anvendelse	Tidspunkt	Lavfrekvent støj (A-vægtet niveau: 10 – 160 Hz)	Infralyd (G-vægtet lyd-niveau)
Beboelsesrum, herunder i børneinstitutioner og lign.	18.00 – 07.00	20 dB	85 dB
	07.00 – 18.00	25 dB	85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Alle tidspunkter	30 dB	85 dB
Øvrige rum i virksomheder	Alle tidspunkter	35 dB	90 dB
Anvendelse			Vægtet accelerationsniveau L_{aw}

Boligområder (inkl. byzone) (hele døgnet) Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder - byzone eller landzone) samt jf. støjvejledningen boliger i det åbne land fra 18.00 – 07.00 Børneinstitutioner og lignende	75 dB
Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder – byzone eller landzone) samt. Jf. støjvejledningen og boliger i det åbne land (07.00 – 18.00) Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80 dB
Erhvervsbebyggelse	85 dB

13. Hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal indvinder for egen regning lade udføre målinger og beregninger og dokumentere, at de vejledende grænseværdier for lavfrekvent støj og/eller vibrationer er overholdt. Målinger og beregninger skal udføres af akkrediteret laboratorium efter de gældende/gængse målemetoder og jf. de gældende støjvejledninger.
14. Virksomhedens drift må ikke give anledning til andre typer støjgener, som efter råstofmyndighedens vurdering er væsentlige ved omgivende beboelser. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. ved at forsyne båndtransportørens returløb med gummibeklædning, indkapsle maskindele eller montere gummisold, afskærme støjkluder med støjskærme eller ved at placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås og vejledende støjgrænseværdier overholdes.
15. Der kan etableres støjvolde mod ejendommene Vojensvej 9 og 11 ved det nordlige indvindingsareal samt Lilholtvej 41 vest for det sydlige indvindingsareal for at mindske støjgener fra råstofgraven jf. bilag 2 og principskitzen herunder:

Principskitse for etablering af en støjvold med hældning 1:1,5.

16. For støjvoldene gælder:
- Støjvoldenes fod må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel, levende hegn eller beskyttet dige.
 - Støjvoldenes hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.

- c. Støjvoldene skal have en højde på mindst 3 meter.
 - d. Støjvolde skal fjernes efter endt indvinding.
17. Ejendommene Lilholtvej 10 og 43 er pt. ubeboede. Såfremt ejendommene bliver beboet, mens der foretages råstofindvinding, skal der, hvis beboerne ønsker det, anlægges støjvolde inden for indvindingsarealerne op mod disse ejendomme jf. principskitsen i vilkår 15 og punkterne a-d i vilkår 16.
18. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding af lagerbunker, gravefronter og vanding samt renholdelse af interne veje).
19. Råstoffer og jorddepoter skal placeres til mindst mulig gene for nærliggende beboelsesejendomme.

3.3 Adgangsforhold og afstande

Vilkår efter vejloven

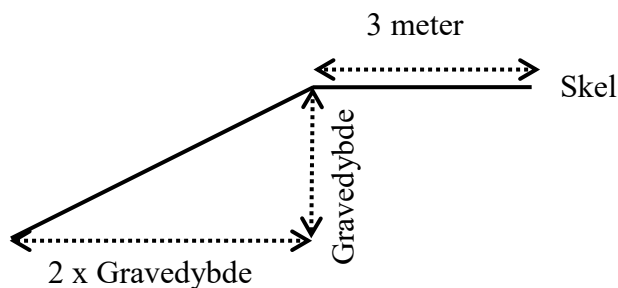
20. Haderslev Kommune har meddelt tilladelse til etablering af vejadgang til tunge køretøjer over 3500 kg til matrikel nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup udenfor fortidsmindebeskyttelseslinjer. Betingelser, som skal følges for etablering af vejadgangen, fremgår af bilag 5.

Vilkår efter råstofloven

21. Adgangsveje skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med bom eller kæde. Dette skal ske for at sikre, at uvedkommende ikke har adgang til råstofgraven, da dette erfaringsmæssigt udgør en risiko for, at der deponeres affald eller for dieseltveri, hvilket udgør en forureningsrisiko.
22. Hældningen af adgangsvejen til matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup skal være således, at der ikke ledes vand og materialer fra adgangsvejen ud på offentlig vej.
23. Adgangsveje skal renholdes, for at undgå at der trækkes materialer ud på offentlig vej.

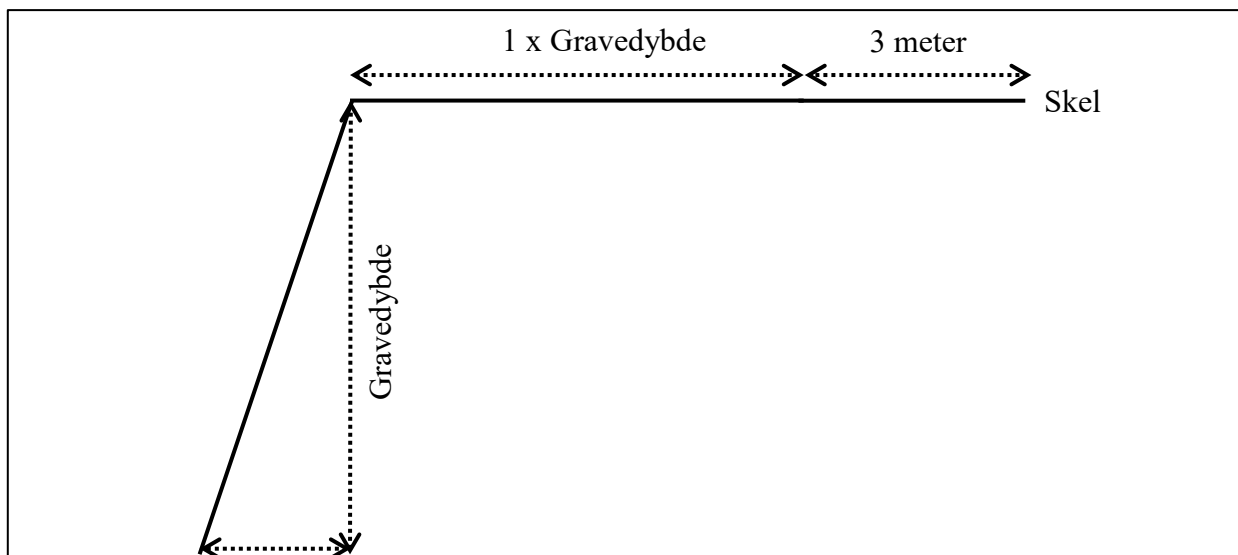
Graveafstande og begrænsninger

24. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på beskyttede sten- og jorddiger end 5 meter. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2. Der må ligeledes ikke graves stejlere end anlæg 1:2 rundt om fortidsmindebeskyttelseslinjer.
25. Der må ikke afrømmes muld eller graves nærmere det § 3 beskyttede overdrev syd for det sydlige indvindingsareal end 3 meter.
26. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra vejskel ved Vojensvej i det nordlige indvindingsareal og Lilholtvej i det sydlige indvindingsareal. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på max. anlæg 1:2, jf. følgende figur:

27. Der må ikke graves inden for vejbyggelinje omkring Vojensvej svarende til, at der ikke må graves nærmere end 20 meter fra vejmidte på Vojensvej i det sydlige indvindingsareal. Der må efter de 20 meter ikke graves under et skråningsanlæg på max. anlæg 1:3.
28. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej og naboskel, med mindre andet er aftalt med lodsejerne og godkendt skriftligt af Region Syddanmark. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.

29. Hvis der graves stejlere end vilkår 28 skal de 3 meter fra skel tillægges 1 x gravedybden, jf. figuren herunder:

Principskitse for stejl gravning

30. Der må ikke graves nærmere end 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.
31. Der skal foretages skelgennemgravning fra matr. nr. 423 til matr. nr. 421, begge Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup.
32. Skelgennemgravning fra matr. nr. 423 til matr. nr. 421, begge Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup skal tilrettelægges i dialog med ejer/beboer af Vojensvej 11 og relevante ledningsejere på en sådan måde, at der til enhver tid vil være adgang til Vojensvej 11.
33. Der skal foretages skelgennemgravning fra matr. nr. 1092, Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup langs hele grænsen til matr. nr. 217 og 218 Gl. Ladegård, Hammelev og langs den del af 415 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup, hvor terrænet i forvejen er sænket som følge af tidligere råstofindvinding.
34. Der skal graves igennem eksisterende nord-syd gående skrænt på matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup mod tidligere udgravet del af matriklen.
35. Tilladt gravedybde er 1 meter over højeste grundvandsstand uanset årstidsvariationer (forventelig grundvandsstand er kote ca. 35-36 meter DVR90) under forudsætning af, at skråningsanlæg ikke overskrides. Grundvandsspejlets forventelige kote er fastsat på baggrund af pejlinger i eksisterende boringer i nærområdet.
36. Der må indvindes sand, grus og sten under grundvandsspejl i korte perioder af 2-4 dages varighed, mellem 5 og 8 gange pr. år. Den kortvarigt opståede gravesø skal straks efter udgravning fyldes op

igen med frasorteret overskudsmateriale fra råstofproduktionen. Der må således højst være et åbent vandspejl i 4 døgn ad gangen.

37. Indvindingsarealet under grundvandsspejl må maksimalt udgøre 200 m², og der må maksimalt graves til 5 meter under grundvandsspejl.
38. Der skal være mindst 4 uger mellem hver midlertidige gravning under grundvandsspejl.
39. Indvinder skal tilse og sikre, at de midlertidige søer ikke tiltrækker fugle. Billeddokumentation umiddelbart før åbning -, og umiddelbart efter lukning – af grundvandsspejl, skal sendes til Regionen. Hvis det mod forventning alligevel skulle ske, at søerne tiltrækker fugle, skal dette meddeles til Region Syddanmark, som så vil tage tilladelsen til at indvinde under grundvandsspejl op til fornyet vurdering. Vurderingen kan medføre at indvinding under grundvandsspejl skal indstilles helt, delvist, eller metoden for ikke at tiltrække fugle justeres.
40. Hver gravning under grundvandsspejlet skal anmeldes til Flyvestation Skrydstrup og dennes Vildtkonsulent, samt til Region Syddanmark senest 5 hverdage forud for opstart af gravning under grundvandsspejl.
41. Indvindingen skal tilrettelægges på en sådan måde, at regnvand til enhver tid skal kunne nedsive til grundvandet, således at der ikke opstår ansamlinger af regnvand på indvindingsarealerne.
42. Gravningen må ikke give risiko for nedskridning, hverken over eller under grundvandsspejl.
43. Volde, jorddepoter, oplag eller lignende må ikke anlægges højere end 5 meter over omkringliggende terræn. Eventuel forøgelse af denne højde kan kun ske efter forudgående godkendelse hos regionen.

3.4 Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

44. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres indenfor de tilladte indvindingsarealer og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
45. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.
46. Alt arbejde med miljøfremmede stoffer skal ske i henhold til gældende miljøregler.

Tankning og spild

47. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp, lækager eller lignende.
48. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå så spild undgås ligesom service og reparation skal foregå udenfor indvindingsarealet.
49. Sorteringsanlæg, generatorer og andre mere *stationære anlæg* kan tankes fra en entreprenørtank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.
50. Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Opbevaring og oplag

51. Tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) skal opfylde gældende miljøregler dvs. bl.a. olietankbekendtgørelsen og skal opbevares forsvarligt uden for det åbne indvindingsareal i aflåst container med spildbakke, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand eller regn- og spildevandssystemer.

Affald og tilførsel af materialer

52. Håndtering af affald skal ske i henhold til gældende affaldsregulativ for Haderslev Kommune samt affaldsbekendtgørelsens kap. 9.
53. Der må ikke deponeres affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund i grusgraven.
54. Der må ikke foretages afbrænding i grusgraven af hensyn til miljøet (se i øvrigt vilkåret om affaldshåndtering).
55. Der må ikke tilføres fremmede råstoffer til sammenblanding med gravens råstoffer uden forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.

3.5 Efterbehandling m.m.

Vilkår for efterbehandling er udarbejdet i overensstemmelse med Forsvarets Ejendomsstyrelses krav om, at der ikke efterlades søer eller våde områder. Der efterbehandles til jordbrugsarealer på hele indvindingsarealet.

Vilkår efter råstofloven

56. Efter endt indvinding skal der efterbehandles til jordbrug, jf. den godkendte efterbehandlingsplan, bilag 3. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.
57. Efterbehandlingen skal udføres på en sådan måde, at der ikke samler sig regnvand i søer eller våde områder på indvindingsarealerne eller på tilstødende arealer.
58. Det efterbehandlede terræn skal ligge mindst to meter over højeste grundvandsspejl uanset årstidsvariationer, svarende til kote ca. 37-38 meter DVR90.
59. Hvor der foretages skelgennemgravning fra matr. nr. 423 til 421 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup samt fra matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup til matr. nr. 415 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup og 217 og 218 Gl. Ladegård, Hammelev skal efterbehandling ske til samme terrænniveau som på modsatte side af de gennemgravede skel, således at der ikke tilbagestår volde i terrænet.
60. Langs den del af skel til matr. nr. 415 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup, som ikke gennemgraves, skal der efterbehandles til anlæg 1:2.
61. Langs alle øvrige gravegrænser efterbehandles til anlæg ikke stejlere end 1:7, således at der ikke tilbagestår stejle skrænter i landskabet og således, at arealerne kan anvendes til jordbrug.
62. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme, hvortil der ikke allerede er sket skelgennemgravning, kan Region Syddanmark på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet.
63. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
64. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal Region Syddanmark underrettes herom, således at evt. tvivsspørgsmål omkring efterbehandlingen udførelse kan afklares.
65. Indvindingsarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, da det kan virke skæmmende.
66. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.
67. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.
68. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Region Syddanmark kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af Region Syddanmark.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

Tilsyn

Region Syddanmark er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med, at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 31, stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan, såfremt et påbud ikke efterkommes indenfor den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser Region Syddanmark vilkårene for efterbehandling på ejendommene.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommene uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset, om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6 med Region Syddanmark som påtaleberettiget.

Indvinder skal efter loven betale tinglysningsgebyret. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af Region Syddanmark, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår 60 blive aflyst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Museum Sønderjylland. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Museum Sønderjylland og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang, den berører fortidsmindet.

Råstofafgift

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. affalds- og råstofafgiftsloven.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette Region Syddanmark.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Syddanmark, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med, at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Syddanmark kan kræve en ny grave- og efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Syddanmark om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Region Syddanmark videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

Indberetning til GEUS

Resultater af udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som u-forurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

Forsyningsledninger

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på indvindingsarealerne i Ledningsejerregisteret (LER).

Ifølge LER ligger der kabler til fibernet og el i jorden langs vejen, der fører ind til Vojensvej 11, og i skel langs Vojensvej langs det sydlige indvindingsareals østgrænse ligger der endvidere telekabler, fiberkabler og en gasledning.

Det påhviler indvinder at overholde respektafstande fastsat af ledningsejere eller at sikre, at omlægning, forsækning eller lignende sker med ledningsejers samtykke.

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

Kudsk & Nissum A/S skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup med skelgennemgravning mod nord til matr. nr. 415 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup samt 218 og 217 Gl. Ladegård, Hammelev i Haderslev Kommune på kr. 450.000 indeks 107,58 for jordarbejder 3. kvartal 2020.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en efterbehandlingspris på landbrugsjord 150.000 kr. pr åben hektar. Ifølge graveplanen indvindes råstofferne på matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup med skelgennemgravning mod nord til matr. nr. 415 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup samt 218 og 217 Gl. Ladegård, Hammelev før arealet på matr. nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup indvindes. Kudsk & Nissum A/S har oplyst, at der maksimalt vil være 3 ha åben råstofgrav på samme tid, hvilket er lagt til grund for beregning af sikkerhedsstillelsen.

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til Region Syddanmark, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er betinget af, at det aktuelle gravefelt med tilhørende manøvrepads og produktstakke ikke overstiger 3 ha og kan reguleres, når Region Syddanmark skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af Region Syddanmark, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden 20. februar til 19. marts 2020 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstoftilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Haderslev Kommune
- Museum Sønderjylland
- Trafik-, Bygge- og Boligministeriet
- Banedanmark

og efterfølgende i perioden 28. april til 26. maj 2020 til

- Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Der indkom følgende høringssvar:

Hvem	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Haderslev Kommune	<p>Industri: Råstofgraven skal drives, så det ikke medfører væsentlige støvgener, og således, at grænseværdierne i Miljøstyrelsens støjvejledning nr. 5/1984 overholdes.</p> <p>Jord: Ejendommen er ikke kortlagt som forurenede, og ligger udenfor områdeklassificeringen. Der er ikke krav om forureningsundersøgelser. Høringbrevet nævner et område med jordforurening syd for matr. nr. 1092, men der er ingen informationer? Søren Vincents vil gerne have lidt uddybende information om denne jordforurening</p> <p>Grundvand: Hvis der laves en retableringsplan, bør råstofferne erstattes af ler. Obs. på gravedybde (vsp ligger 5-7 mut) af hensyn til flyvestation</p> <p>Landzone: Der skal søges landzonetilladelse til støjvold og evt. bygninger. Selve råstofudvindingen kræver ikke landzonetilladelse.</p>	<p>Industri: Der stilles vilkår desangående i tilladelsen.</p> <p>Jord: Region Syddanmark har registreret Flyvestation Skrydstrup som en V0 lokalitet - potentiel forurening.</p> <p>Grundvand: Ansøger har udarbejdet en efterbehandlingsplan, som bliver suppleret af vilkår for efterbehandling. Efterbehandling med ler vil kræve, at der tilføres jord udefra. Der er ikke ansøgt om tilladelse til dette iht. jordforureningslovens § 52.</p> <p>Landzone: Region Syddanmark har efter høringen afklaret med Haderslev Kommune, at støjvoldene ikke kræver landzonetilladelse, idet de placeres inden for råstoftilladelsens areal.</p> <p>Landskabsvurdering: Er foretaget i forbindelse med miljøscreening af området.</p>

	<p>Landskabsvurdering: Sker i sagen (Landzone i forhold til støjvold), og Region skal vurdere selv råstof</p> <p>Natur: Naturareal er sidst besigtiget i 2011. Det skal besigtiges igen for at afklare om det evt. er blevet beskyttet natur.</p> <p>Trafik: Er i dialog med Niras om vejadgang til området. PT skal vi have vurderet om vejadgang kan anses som midlertidig eller permanent. Der er adgangsbegrænsning og byggeplaner på Vojensvej. Der ser på kortet ud som om der skal graves inden for vejbyggelinje - Der skal gives dispensation hertil. Obs på øget trafik i området i øvrigt med Flyvestationen, Biogas i Bevtoft</p> <p>Bemærkninger: Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) skal høres af Regionen.</p>	<p>Natur: Kommunen har besigtiget det bevoksede, udyrkede område ultimo maj 2020 og har meddelt regionen, at området ikke opfylder kravet til beskyttelse jf. naturbeskyttelseslovens § 3, og at det dermed kan indgå i råstofgravningen.</p> <p>Trafik: Haderslev Kommune er anmodet om at give dispensation til indvinding inden for vejbyggelinje i henhold til samordningspligten.</p> <p>Bemærkninger: FES er blevet hørt.</p>
Museum Sønderjylland	<p>Museet har i 2010 udtalt sig om de to matrikler, og præciserer, at matr. 423 ligger inden for 100 meter beskyttelseszonen til 2 fredede gravhøje (sb. 49 og 50 Skrydstrup Sogn), og der skal derfor iflg. Naturbeskyttelseslovens § 18 søges om dispensation fra beskyttelseszonen, hvis der skal ske anlægsarbejde inden for denne.</p> <p>Desuden gør museet opmærksom på, at der inden for og i kanten af matr. 423 sydlige del findes et beskyttet dige, som er omfattet af Museumslovens §29a.</p> <p>Museet bemærker endvidere, at denne arkæologiske udtalelse alene forholder sig til risikoen for at træffe på væsentlige fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det ansøgte område</p>	<p>Ansøger har revideret indvindingsarealet, så det ikke omfatter 100 meter beskyttelseszonen omkring de pågældende fortidsminder. Region Syddanmark stiller endvidere vilkår om skråningsanlæg med henblik på at forhindre nedskridning af arealer inden for beskyttelseszonerne.</p> <p>Region Syddanmark stiller vilkår om 5 meter graveafstand samt om skråningsanlæg med henblik på at forhindre nedskridning af arealer op til det beskyttede dige. Endvidere stilles der vilkår om, at der ikke må anlægges støjvold nærmere diget end 3 meter.</p>
Banedanmark	<p>Banedanmark gør opmærksom på jf. Jernbanelovens §24, at der ikke uden tilladelse fra Banedanmark kan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) foretages udgravninger eller opfyldninger eller anbringes materiel eller materialer i en sådan nærhed af infrastrukturforvalterens område, at der derved kan opstå fare for driften, 2) føres ledninger over, under eller langs med banen, 3) ledes vand til banen eller dennes grøfter, herunder ved opstemning, eller 4) foretages arbejder i niveauoverkørsler. 	<p>Region Syddanmark vurderer på baggrund af høringssvaret, at den ansøgte råstofindvinding ikke kræver tilladelser fra Banedanmark.</p>
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	<p>Styrelsen vurderer, at den ansøgte råstofindvinding er yderst problematisk for flysikkerheden.</p>	<p>Ansøger har efter et dialogmøde med en repræsentant fra FES ved Flyvestation Skrydstrup og dennes vildtkonsulent revideret projektet. Region Syddanmark vurderer på den</p>

	<p>Styrelsen bemærker endvidere, at da områderne er beliggende indenfor en radius fra 0-6 km fra tærsklerne af start- og landingsbaner, hvor vådområder generelt er uønskede, kan etablering af graveområdet med tilhørende gravesø ikke accepteres.</p> <p>Råstofindvindingsområderne på matr. nr. 423 og 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup, placeret henholdsvis 0,6 km og 1,2 km fra tærsklen til start- og landingsbaner på Flyvestation Skrydstrup, vurderes af styrelsen at have en meget negativ indvirkning på flysikkerheden i forbindelse med flyoperationer.</p>	<p>baggrund, at graveprojektet er realiserbart, idet der yderligere i indvindingstilladelsen stilles en række vilkår, som tilgodeser flysikkerheden.</p>
--	---	--

6.2 miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder at Region Syddanmark har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på de ansøgte arealer.

Region Syddanmarks screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 4.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden 24. august til 21. september 2020. Der er indkommet høringssvar, som i relevant omfang er indarbejdet i screeningsafgørelsen.

Afgørelsen om, at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse), er meddelt den 1. oktober i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløb den 29. oktober 2020.

Den 22. oktober 2020 modtog Region Syddanmark en tilrettet råstofansøgning fra ansøger. Tilretningen omfatter en 10 meter udvidelse over skel mod vest fra matr. nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup samt en 15 meter udvidelse over skel mod nord og vest fra matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup. Samtidig er det ansøgte areal på matr. nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup indskrænket, så det ikke ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjer. Endvidere er den ansøgte adgangsvej til området ændret. De arealmæssige

tilretninger skyldes hensyn til, at der kan foretages skelgennemgravninger og at fortidsmindebeskyttelseslinjer respekteres.

Den 29. oktober 2020 modtog Region Syddanmark en ny tilrettet råstofansøgning fra ansøger. Tilretningen omfatter en mindre tilretning, som sikrer, at fortidsmindebeskyttelseslinjer respekteres.

Den 16. december 2020 modtog Region Syddanmark en tilrettet grave- og efterbehandlingsplan med et justeret ansøgt areal, som ligger uden for vejbyggelinje ved Vojensvej.

Region Syddanmark vurderer, at tilretningerne ikke giver anledning til ændring af screeningsafgørelsen, og da denne har været i partshøring hos de berørte lodsejere, vurderer regionen endvidere, at tilretningen ikke kræver fornyet høring af screeningsafgørelsen.

Råstofindvindingstilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at der ikke er nogen væsentlig miljøpåvirkning forbundet med indvindingen.

6.3 Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19, stk. 1. I forbindelse med partshøringen har Region Syddanmarks udkast til tilladelse samtidig været i høring hos Haderslev Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Navn	Grund til partsstatus	Kontaktadresse
Haderslev Kommune	Berørt myndighed	post@haderslev.dk hgka@haderslev.dk
Ejere af matr.nr. 423 og 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup	Lodsejere	jk@kudsk-nisum.dk lysbeck.mette@gmail.com
Kudsk & Nisum A/S	Ansøger	jk@kudsk-nisum.dk
NIRAS	Ansøgers rådgiver	gla@niras.dk
Ejere af matr.nr. 421, 415, 217, 218, 778 og 73, 995a Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup	Øvrige berørte ejere	
Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen og Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	Periodevis åbne vandflader nær Flyvestation Skrydstrup	info@tbst.dk FES@mil.dk
Museum Sønderjylland		planer@msj.dk
Slots- og Kulturstyrelsen		post@slks.dk
Banedanmark		banedanmark@bane.dk
Evida Syd	Gasledningsejer	direktion@evida.dk

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringen forløb i perioden 12. februar 2021 til 12. marts 2021 og der indkom følgende høringsvar:

Ejendommens adresse	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Banedanmark	<p>Banedanmark har følgende bemærkninger til partshøringen:</p> <p>Ved gravning op imod Banedanmarks arealer må der ikke graves indenfor en grænseflade med hældning A = 1:2 med udgangspunkt i 15 m fra spormidte. Dette krav skærpes hvis der graves under grundvandsspejlet, idet en sådan gravning medfører at der skal etableres en 5 m bred hylde ca. 0,5 m over vandspejlsniveauet som sikring imod bølgeerosion. Under hylde fortsættes der med anlæg A = 1:2 eller fladere.</p> <p>Reglen kan ikke anvendes i forbindelse med lergrave.</p>	<p>Der er mindst 80 meter fra projektarealet til nærmeste spormidte. Mellem sporene og indvindingen, ligger Vojensvej. Overholdelse af vilkår 27 betyder at grænsefladen beskrevet i høringsvaret ikke overskrides.</p>
Museum Sønderjylland	Se bilag 6.	Ingen bemærkninger
Uddrag af partshøringsvar fra: Forsvarets ejendomsstyrelse	<p>Placering af råstofindvindingsområder så tæt på en flyveplads, er problematisk i forhold til ændring af tilstedeværelsen af fugle. Generelt er det ikke foreneligt med drift af en flyveplads, idet en del af råstofudvindingen ofte finder sted under grundvandsspejlet. Samtidig fremstår disse indvindingsområder erfaringsmæssigt ofte som vådområder når de efterlades.</p> <p>De givne restriktioner i pkt. 36 under afsnittet vilkår i udkastet til indvindingstilladelsen er bemærket og med disse meget korte perioder med gravning under grundvandsspejl, forventes der en begrænset risiko for forøgelse af tilstedeværelse af fugle.</p> <p>Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse anmoder samtidig om, at andre projektansøgninger som ligger indenfor 6 km zonen fra landingsbanen på Flyvestation Skrydstrup, sættes i bero indtil de fornødne erfaringer fra dette projekt er gjort.</p> <p>Ligeledes anmodes Region Syddanmark om at føre tilsyn i de perioder, hvor der er åbent under grundvandsspejl. Dette for at etablere valide data som kan danne grundlag for stillingtagen til perioder samt eventuelt at se på nødvendigheden af etablering skræmmemidler.</p>	<p>Der gives i denne tilladelse ikke mulighed for at der kan efterlades søer i forbindelse med efterbehandlingen.</p> <p>Regionen kan ikke sætte andre ansøgninger i området i bero indtil vi har data fra denne råstofgrav. Sagerne behandles enkeltvis, og Forsvarsministeriet er parter i de sager som vedrører indvinding under grundvandsspejl indenfor flyvestationens 13 km zone. Dialog om løsninger i øvrige sager, deltager Regionerne gerne i.</p> <p>Efter dialog med både ansøger og Forsvarsministeriet, er vilkår 39 omformuleret således, at der indhentes billedokumentation, og foretages løbende vurderinger med mulighed for indstilling og</p>

		justering af metode for indvin- ding under grundvandsspejl.
Haderslev Kommune vedr. efterbe- handling (§ 10a)	Ingen bemærkninger	

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstoftilladelse skal jf. råstoflovens § 10, stk. 1 indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan jf. råstoflovens § 10, stk. 2 indeholde vilkår om, at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Projekttilpasninger

Ansøger har revideret sin ansøgning efter et møde med en repræsentant fra Flyvestation Skrydstrup, og dennes vildtkonsulent om muligheder for at grave under grundvandsspejl samtidig med, at det ikke må påvirke flysikkerheden. Region Syddanmark har på baggrund heraf og bemærkninger fra Forsvarets Ejendomsstyrelse fastsat vilkår 35-41 samt 57 og 58, som vurderes at tilgodese flysikkerheden både under og efter endt indvinding, samtidig med, at ønsket om en meget begrænset indvinding under grundvandsspejl imødekommes.

Ansøger har endvidere tilrettet de ansøgte arealer således, at de omfatter en 10 meter udvidelse over skel mod vest fra matr. nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup samt en 15 meter udvidelse over skel mod nord og vest fra matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup. Samtidig er det ansøgte areal på matr. nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup indskrænket, så det ikke ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjer. Endvidere er den ansøgte adgangsvej til området ændret. Endelig er også det ansøgte areal på matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup indskrænket, så det ligger uden for vejbyggelinje. De arealmæssige tilretninger skyldes hensyn til, at der kan foretages skelgennemgravninger, og at fortidsmindebeskyttelseslinjer og vejbyggelinje respekteres.

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

Det nærmeste Natura 2000-område er Pamhule Skov og Stevning Dam beliggende ca. 2,6 km øst for indvindingsarealerne. Området består af et habitatområde og et fuglebeskyttelsesområde. Området er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af elle- og askeskov, surt overdrev samt kildevæld og rigkær. I henhold til Natura 2000-plan 2016-2021 udgør udpegningsgrundlaget de naturtyper og arter, som fremgår tabellen nedenfor. For habitatområdet er der i udpegningsgrundlaget i basisanalysen for Natura 2000-plan 2022-2027 tilføjet naturtypen kransnålalgesøer (3140), mens der for fuglebeskyttelsesområdet er tilføjet fjordterne, klyde og sortspætte.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 81		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Surt overdrev* (6230)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 59		
Fugle:	hvepsevåge (Y)	rød glente (Y)
	isfugl (Y)	

Natura 2000-området er beliggende i så stor afstand til indvindingsarealerne, at der ikke er risiko for, at transport, støj, støv eller vibrationer kan påvirke området eller naturtyper, arter og fugle i udpegningsgrundlaget, idet disse mulige påvirkningsfaktorer er meget lokale i eller evt. meget tæt på en råstofgrav, hvor der indvindes sand, grus og sten.

Den periodevise meget kortvarige og arealmæssigt meget begrænsede indvinding under grundvandsspejl vil ikke påvirke Natura 2000-områdets hydrologi, grundet afstanden til dette og grundvandets strømningsretning, som er sydvestlig, dvs. i retning væk fra Natura 2000-området.

Grundet aktivitetens karakter og afstanden til Natura 2000-området vurderes råstofindvinding således ikke at forårsage en påvirkning af området.

Region Syddanmark vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-området.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Der er foretaget opslag på i Naturdata fra Naturdatabasen på Danmarks Miljøportal den 20. november 2020. Det er i den forbindelse konstateret, at der ikke er registreret forekomster af dyre- eller plantearter, som fremgår af habitatdirektivets bilag IV inden for de ansøgte indvindingsarealer eller i en afstand af mere en 2500 meter fra indvindingsarealerne.

På den østlige del af det sydlige indvindingsareal findes to mindre klynger af nåletræer samt spredte træer i en kratlignende bevoksning. Arealet er ca. 2 ha og er ikke registreret som fredskov eller med anden beskyttelse i øvrigt. På baggrund af luftfotos vurderes der at være tale om yngre træer, som ikke vurderes at være egnet yngle-, opholds- eller levested for dyre- eller plantearter, som fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

De øvrige dele af indvindingsarealerne består hovedsageligt af opdyrkede marker, som ligeledes ikke vurderes at være egnet yngle-, opholds- eller levested for dyre- eller plantearter, som fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionen vurderer derfor samlet set, at projektet ikke vil påvirke eller forringe levevilkår for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Samlet vurdering af forholdet til habitatbekendtgørelsen:

Det er Region Syddanmarks vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget. Det ansøgte vil endvidere efter Region Syddanmarks vurdering ikke medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til vandplanlægning

I henhold til bekendtgørelse nr. 449 af 11/04/2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8 skal der før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre påvirkning af tilstanden og mulighed for målopfyldelse i berørte målsatte søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster.

Ifølge Vandområdeplan 2015-2021 findes der 2 regionale og 1 terrænnær grundvandsforekomst inden for projektområderne. Alle tre forekomster har både god kemisk og god kvantitativ tilstand. I Vandområdeplan 2015-2021 er der ingen målsatte søer, vandløb eller kystvande inden for eller i projektområdernes nærhed.

I basisanalyse for Vandområdeplan 2021-2027 findes der 4 dybe, 2 regionale og 1 terrænnær grundvandsforekomst inden for projektområdet. En af de regionale grundvandsforekomster (DK401_dkmj_2_ks) har ukendt kemisk tilstand og på baggrund heraf risiko for manglende målopfyldelse i 2027. De øvrige grundvandsforekomster har både god kemisk og god kvantitativ tilstand, og er ikke i risiko for manglende målopfyldelse. I basisanalyse for Vandområdeplan 2021-2027 er der ingen målsatte søer, vandløb eller kystvande inden for eller i projektområdernes nærhed.

Der er i forbindelse med nedenstående redegørelse for grundvandsforhold belyst, at den meget begrænsede råstofindvinding under grundvandsspejlet ikke vil påvirke grundvandskemien i området, ligesom afgravningen af råstoffer ikke vil medføre væsentlig ændring af den naturlige beskyttelse af grundvandet under og efter endt indvinding. Råstofindvinding på de ansøgte arealer vurderes således ikke at påvirke tilstand af eller mulighed for miljømålsopfyldelse for overfladevandområder, kystvande eller grundvandsforekomster.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for graveområde Skrydstrup. Der er ikke defineret konkrete forudsætninger for udlægget af graveområdet i råstofplan 2016.

Regionen vurderer, at indvindingen og den planlagte efterbehandling ikke er i strid med råstofplanens retningslinje om, at der ikke bør etableres permanente søer, vådområder m.v. der kan tiltrække fugle indenfor en afstand af 13 km fra Skrydstrup Lufthavn.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

De ansøgte områder er omfattet af følgende temaer i Haderslev Kommunes kommuneplan:

- Særligt værdifuldt landbrugsområde (det sydlige projektområde)
- Skovrejsning uønsket
- Potentiel økologisk forbindelse (del af det nordlige projektområde)
- Bevaringsværdigt landskab
- Geologisk bevaringsværdi / særligt værdifulde geologiske beskyttelsesområder

Kommuneplanens retningslinjer for disse kommunale arealinteresser er inddraget i regionens afvejning efter råstoflovens § 3.

I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt. Områderne er udpeget med henblik på, at arealerne fastholdes til landbrugsformål. Den ansøgte råstofindvinding og efterfølgende efterbehandling til jordbrugsformål, vurderes at ligge inden for rammerne af kommuneplanens retningslinje for særligt værdifulde landbrugsområder.

Den ansøgte råstofindvinding, hvor der efterbehandles til jordbrugsformål vil ikke føre til rejsning af ny skov, og vil dermed være i tråd med udpegningen som areal, hvor skovrejsning er uønsket.

Rundt om fredskovsarealet syd for det nordlige indvindingsareal samt omkring adgangsvejen til Vojensvej 11 er der udpeget et mindre område som potential økologisk forbindelse.

I potentielle økologiske forbindelsesområder skal dyr og planters naturlige bevægelsesveje styrkes. Her må ændringer i arealanvendelsen, bl.a. etablering af nye, større anlæg, ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder. Det er Region Syddanmarks vurdering, at den ansøgte råstofindvinding

ikke i væsentligt omfang vil ændre på dyr og planters mulighed for naturligt at bevæge eller sprede sig, og at udpegningen derfor ikke er en hindring for den ansøgte råstofindvinding og efterbehandling.

De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg, mens i de særligt værdifulde geologiske beskyttelsesområder må landskabstrækkene og deres indbyrdes overgange og sammenhæng ikke sløres eller ødelægges af gravning, terrænopfyldning, bebyggelse, tekniske anlæg, skovbeplantning eller kystsikring. Ved meddelelse af råstoftilladelse og godkendelse af indvindings- og efterbehandlingsplan skal det vurderes, om der er behov og mulighed for at bevare et eller flere geologiske profiler i råstofgraven. Udpegningen omfatter en del af isens hovedopholdslinje under sidste istid. Terrænet er relativt fladt omkring de to projektområder og er sænket som følge af tidligere råstofindvinding. Det oprindelige istidslandskab er således i forvejen påvirket af tidligere råstofindvinding, og da der foretages skelgenemgravninger, der sikrer, at der ikke efterlades unaturlige volde i landskabet og samtidig ikke efterlades gravesøer (vilkår 31-33 og 56-59), vurderes den påtænkte råstofgravning ikke at påvirke bevaringsværdige landskaber eller geologiske landskabstræk væsentligt. Det vurderes endvidere ikke, at bevaring af et geologisk profil vil være gavnligt for landskab eller geologisk fortælling, hvorfor der ikke er stillet vilkår herom.

Regionen vurderer samlet, at indvindingen og den planlagte indvinding og efterbehandling ikke er i strid med de kommunale planmæssige interesser for området.

Øvrige myndigheders afgørelser og forudsætninger

Forsvarets Ejendomsstyrelse vurderer, at råstofindvinding under grundvandsspejlet på de ansøgte arealer er problematisk for flysikkerheden, idet åbne vandflader kan tiltrække fugle, som kan kolliderer med flyvemaskiner. Region Syddanmark har indarbejdet en række vilkår for indvinding under grundvandsspejl og for efterbehandling af indvindingsarealerne, hvormed det vurderes, at råstofindvindingen ikke er til fare for flysikkerheden.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

Hele det nordlige og næsten hele det sydlige indvindingsareal er beliggende inden for område med drikkevandsinteresser (OD). En smal zone på ca. 35-45 meter langs Lilholtvej i den sydlige del af det sydlige indvindingsareal er beliggende i periferien af et stort område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Inden for OSD er der udpeget nitratfølsomt indvindingsområde og nitratfølsomt indsatsområde. Begge indvindingsarealer ligger uden for indvindingsopland til almen vandforsyning. Ejendommene omkring det sydlige projektområde har egen drikkevandsboring. Grundvandets strømningsretning vurderes at være sydvestlig.

Der ønskes mulighed for at nedgrave frasorteret, usælgeligt finpartikulært materiale under grundvandsspejlet. Det vurderes, at materialet er fuldt oxideret, og at der ikke vil være risiko for grundvandskemiske forandringer som følge heraf, idet også det øvre grundvand er fuldt oxideret. Der vurderes dermed ikke at være risiko for forurening af omkringliggende private drikkevandsforsyninger, hvor den nærmeste ligger ca. 75 m. syd for projektarealet, eller grundvandsforekomster udpeget i vandplanlægningen som følge af gravning under grundvandsspejlet.

Der er ingen overjord i området, og der fjernes dermed ikke jordlag, som yder grundvandet naturlig beskyttelse. Da der kun indvindes iltede sedimenter, som altovervejende ligger over grundvandsspejl, vurderes efterbehandling til jordbrug med tilbagelægning af den afrømmede muld ikke at medføre en øget forureningsrisiko for grundvandet efter endt indvinding, og der pålægges derfor ikke særlige dyrkningsmæssige restriktioner efter endt indvinding.

Region Syddanmark har stillet en række vilkår for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild (vilkår 44-55) og vurderer dermed, at risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Region Syddanmark vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke grundvandet negativt hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

§ 3-områder:

Nærmeste § 3 beskyttede areal er et overdrev på en tidligere skydebane, som ligger i en afstand af ca. 1,5 meter fra det sydlige af indvindingsarealerne. Syd herfor ligger en beskyttet sø i en afstand af ca. 125 meter fra det sydlige indvindingsareal.

Vilkår 25 sikrer beskyttelsen af det § 3 beskyttede overdrev, som er udviklet på den tidligere skydebane syd for det sydlige indvindingsareal. Haderslev Kommune har ikke meddelt, at der bør tages særlige hensyn til overdrevet i forbindelse med råstofindvinding på de ansøgte arealer. Region Syddanmark vurderer, at en graveafstand på 3 meter til overdrevet er tilstrækkeligt til at sikre, at dette ikke påvirkes, idet overdrevet ikke påvirkes af hverken terrænændringen eller den meget begrænsede indvinding under grundvandsspejl.

Region Syddanmark vurderer, at der ikke er risiko for påvirkning af den § 3 beskyttede sø, idet indvindingen hovedsageligt forgår over grundvandsspejl og kun i meget begrænset omfang og kun i meget kort tid under grundvandsspejl. På grund af afstanden til søen og projektets karakter i øvrigt er der ikke stillet særlige vilkår i forhold til den § 3 beskyttede sø.

Regionen vurderer således samlet set, at det stillede vilkår er en tilstrækkelig foranstaltning i forhold til naturbeskyttelse.

Landskab:

Indvindingsarealerne er beliggende inden for et område, som i kommuneplanen er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Områderne er ikke en del af større sammenhængende landskaber. Indvindingsarealerne er endvidere beliggende inden for område med geologisk bevaringsværdi udpeget i kommuneplanen. Området er tillige udpeget som værdifuldt geologisk område.

Indvindingsarealerne ligger ved isens hovedopholdslinje under sidste istid. Terrænet er relativt fladt og omkring de to projektområder er terrænet sænket som følge af tidligere råstofindvinding. Det oprindelige istidslandskab er således i forvejen påvirket af tidligere råstofindvinding. Med vilkår 56-58, som sikrer, at der ikke efterlades gravesøer og vilkår 31-34, som sikrer, at der sker gennemgravning til omkringliggende tidligere udgravede arealer, vurderes den påtænkte råstofgravning ikke at påvirke æstetiske eller geologiske landskabstræk væsentligt.

Projektet vurderes ikke at kunne påvirke historiske eller kulturelle landskabstræk, idet arealerne ikke er beliggende inden for værdifulde kulturmiljøer eller kulturarvsarealer eller indeholder kendte kulturhistoriske bevaringsværdier. Der stilles i vilkår 24 krav om graveafstand til beskyttet dige, således at dette ikke påvirkes ved råstofindvindingen.

Skov inkl. fredskov:

På den østlige del af det sydlige indvindingsareal findes to mindre klynger af nåletræer samt spredte træer i en kratlignende bevoksning. Arealet er ca. 2 ha og er ikke registreret som fredskov eller med anden beskyttelse i øvrigt. Dele af arealet har tidligere været registreret som § 3 beskyttet overdrev, men efter Haderslev Kommunes besigtigelse i maj 2020 er § 3 beskyttelsen ophævet.

Den sydlige grænse af det nordlige indvindingsareal grænser op til et fredskovsareal. Skovarealet afgrænses af et beskyttet dige mod indvindingsarealet. Der er stillet vilkår om en graveafstand til det beskyttede dige på 5 meter (vilkår 24). Dette vilkår sikrer samtidig indirekte, at fredskoven ikke påvirkes ved projektet.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henføre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår, vilkår 9-19.

Der vil blive etableret mulddepoter, som samtidig kan fungere som støjvolde op mod de nærmeste beboede ejendomme. Der kan forekomme en kortvarig overskridelse af de vejledende støjgrænser for de nærmeste naboer i forbindelse med råstofgravens anlægsfase (anlæg af adgangsvej, støjvolde og afrømning af muld) samt i forbindelse med efterbehandling (genudlægning af muld). Påvirkningen vurderes ikke at være væsentlig, da den vil være af lokal og kortvarig karakter.

For at støjgrænserne kan overholdes, er det regionens vurdering, at indvinding og oparbejdning af råstoffer skal foregå i dagtimerne kl. 07-16 på hverdage, mens udlevering af materialer også kan foregå i timen fra kl. 06.00 til 07.00 på hverdage, idet råstofgraven kan indrettes således, at produktions- og materialestakke yderligere kan afskærme støjudbredelse ved udlevering.

Regionen vurderer således samlet, at der er truffet tilstrækkelige vilkår til at sikre, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Regionen har fastsat vilkår 18 til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at det stillede vilkår vedrørende støv, er tilstrækkeligt til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring de ansøgte graveområder. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes indenfor indvindingsarealerne uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til den sydlige råstofgrav vil ske fra hovedvejen Vojensvej, mens adgangen til den nordlige råstofgrav vil ske via en mindre sidevej på Vojensvej. Det er Haderslev Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

Region Syddanmark vurderer, at den ændrede trafikbelastning ikke vil give væsentlige gener i form af støj, vibrationer og støv for de nærmeste omboende. Trafikken til og fra det sydlige indvindingsareal vil naturligt holde stor afstand til omboende, idet udkørsel sker direkte til hovedvejen i retning væk fra de omboende. I forhold til det nordlige projektområde vil der ikke være trafik forbi ejendommene Vojensvej 9 og 11, idet denne ledes mod øst fra graveområdet adgangsvej mod nord.

Øvrige forhold:

Vilkår 21-23 vedrører adgangsveje, og er fastsat for at undgå uvedkommendes færdsel i graven og med henblik på, at minimere der ledes eller trækkes materialer fra graven ud på vejene.

Af stabilitetshensyn er der i vilkår 30 fastsat en graveafstand samt et krav til afgravningsanlæg med henblik på at forhindre udskridning eller sætningsskade på nærliggende bygninger.

Kulturarv og andre beskyttelser

Der er ikke registreret fortidsminder, kulturarvsarealer eller beskyttede arealer indenfor de reviderede ansøgte graveområder. De nærmeste fortidsminder er to gravhøje, herunder Skrydstruppigens grav, som er beliggende ca. 100 meter nord for det nordlige indvindingsareal. Ansøger har tilpasset det ansøgte indvindingsareal, således, at dette ligger uden for, men grænser op til 100 meter beskyttelseszonerne omkring fortidsminderne.

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev vurderer, at der ved indgreb i jorden er høj risiko for at støde på fortidsminder inden for indvindingsarealerne. Museet anbefaler, at der bliver foretaget en prøvegravning, inden anlægsarbejdet starter. Region Syddanmark opfordrer indvinder til at følge museets anbefalinger.

Vilkår 24 sikrer, at der ikke sker udskridning fra beskyttelseszonerne.

Museet gør endvidere opmærksom på, at der inden for og i kanten af matr. nr. 423, skrydstrup Ejerlav, Skrydstrups sydlige del findes et beskyttet dige, som er omfattet af Museumslovens §29a.

Vilkår 16a og 24 sikrer, at der ikke sker udskridning eller anden beskadigelse af diget.

Regionen vurderer, at råstoftilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at fortidsminder og beskyttelseslinjer ikke påvirkes ved råstofindvindingen, og at indvindingen således ikke vil påvirke forhold af arkæologisk art.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med grave- og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefelt påvirkning af fx den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af råstofressourcen.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt ikke er større end beskrevet i graveplanen, og at efterbehandling foretages løbende. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen og vilkår for denne følges, eller om der er behov for justeringer.

Grave- og efterbehandlingsplanerne er vedlagt som bilag 2 og 3. Af planerne fremgår det, at indvinding på matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup begynder ved adgangsvejen mod nordøst og herfra bevæger sig rundt i indvindingsarealet, først mod sydsydvest, herefter rund mod urets retning på matriklens vestlige del, og så tilbage mod det lille skovareal, for at slutte ved adgangsvejen. Indvinding på matr. nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup begynder ved adgangsvejen mod nordvest og bevæger sig i en bue rundt på arealet mod urets retning. Af efterbehandlingsplanen fremgår det, at begge indvindingsarealer efterbehandles til jordbrug.

Planerne har jf. råstoflovens § 10a været i høring hos Haderslev Kommune, hvis kommentarer i nødvendigt omfang er indarbejdet i tilladelsen.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3. Vilkårene er stillet jf. lovens § 10, stk. 1 nr. 1 og yderligere vilkår er stillet jf. råstoflovens § 10 stk. 3.

Vilkår 31 og 33 om gennemgravning af skel samt vilkår 34 om gravning af skrænt på matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup:

Disse vilkår er stillet for at sikre, at hele forekomsten udnyttes, og at der ikke efterlades volde mod tilgrænsende, tidligere udgravede arealer, idet dette vil være en markant og uønsket landskabelig forandring. Vilkår om skelgennemgravning er tinglyst på ejendommene, og aflyses efter endt efterbehandling på de matrikler, hvor det ikke længere er relevant.

Vilkår 39-41 samt 57 og 58 om hensyn til flysikkerhed:

Disse vilkår er stillet for at sikre, at råstofindvindingen ikke påvirker flysikkerheden hverken under og efter endt indvinding.

Regionens samlede vurdering

Region Syddanmark vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen, kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for flysikkerheden, mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området. På den baggrund vurderer Region Syddanmark, at der kan meddeles tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 2. juli kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Haderslev Kommune
Museum Sønderjylland
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, FES@mil.dk
Trafik- Bygge- og Boligstyrelsen, trm@trm.dk
Evida Syd, Direktion@evida.dk
SKAT, myndighed@skat.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
Banedanmark, banedanmark@bane.dk

Parter

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger (klageberettigede)

nbu_jyl@botaniskforening.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Med venlig hilsen

Anne Krag
Områdechef

9 BILAG

Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Graveplan
3. Efterbehandlingsplan
4. Screeningsafgørelse inkl. VVM-skema
5. Tilladelse til vejadgang fra Haderslev Kommune
6. Udtalelse fra Museum Sønderjylland

Bilag 1 Oversigtskort

Blå polygoner = indvindingsområder

Røde polygoner = matrikler

Bilag 2 Graveplan

Legende:

- Ansøgt areal
- Matrikelgrænser inkl. matr.nr.
- Støjvolde
- Graveretning
- Adgangsvej

Målestoksforhold 1:50.000

Graveplan

Kudsk & Nissum A/S

- Råstofansøgning matr.nr. 423 og 1092
Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup

Rev.: 4
Dato: 10-12-2019
Udarb.: CHG
Kontrol: GLA
SøgsNr.: 10407118

NRAS
Ove Gjeddes Vej 35
5220 Odense SØ www.nras.dk

Bilag 3 Efterbehandlingsplan

Efterbehandling skal ske i henhold til tilladelsens vilkår 56-67, som omfatter følgende:

56. Efter endt gravning skal der efterbehandles til jordbrug, jf. den godkendte efterbehandlingsplan, bilag 3. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.
57. Efterbehandlingen skal udføres på en sådan måde, at der ikke samler sig regnvand i søer eller våde områder på indvindingsarealerne eller på tilstødende arealer.
58. Det efterbehandlede terræn skal ligge mindst to meter over højeste grundvandsspejl uanset årstidsvariationer, svarende til kote ca. 37-38 meter DVR90.
59. Hvor der foretages skelgennemgravning fra matr. nr. 423 til 421 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup samt fra matr. nr. 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup til matr. nr. 415 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup og 217 og 218 Gl. Ladegård, Hammelev skal efterbehandling ske til samme terrænniveau som på modsatte side af de gennemgravede skel, således at der ikke tilbagestår volde i terrænet.
60. Langs den del af skel til matr. nr. 415 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup, som ikke gennemgraves, skal der efterbehandles til anlæg 1:2.
61. Langs alle øvrige gravegrænser efterbehandles til anlæg ikke stejlere end 1:7, således at der ikke tilbagestår stejle skrænter i landskabet og således, at arealerne kan anvendes til jordbrug.
62. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme, hvortil der ikke allerede er sket skelgennemgravning, kan Region Syddanmark på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet.
63. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
64. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal Region Syddanmark underrettes herom, således at evt. tvivsspørgsmål omkring efterbehandlingens udførelse kan afklares.
65. Indvindingsarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, da det kan virke skæmmende.
66. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigelsen omgående.
67. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.

Legende:

 Jordbrug

Målestoksforhold 1:50.000

Efterbehandlingsplan

Kudsk & Nisum A/S

**- Råstofansøgning matr.nr. 423 og 1092
Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup**

Rev.: 4
Dato: 10-12-2019
Udarb.: CHG
Kontrol: GLA
SagsNr.: 10407118

NIRAS
Ove Gjeddes Vej 35
5220 Odense SØ www.niras.dk

Kudsk & Nisum A/S
Tingvejen 40P
6500 Vojens
CVR-NR: 33863861

Miljø og Råstoffer
Kontaktperson:
Michael Hjort Andersen
E-mail: mha@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201970
Den 1. oktober 2020
Journalnr.: 19/51367

Afgørelse om at ansøgning om tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding på dele af matr.nr. 423 og 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup i Haderslev Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Region Syddanmark har den 18. december 2019 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på dele af matr.nr. 423 og 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup i Haderslev Kommune.

Afgørelse

Det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a¹. Region Syddanmark har derfor gennemført en screening af det ansøgte projekt, jf. § 21. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)¹.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika

¹Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) jf. lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020.

2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

1. Anlæggets karakteristika:

Kudsk & Nissum A/S har søgt om tilladelse til indvinding af sand, grus og sten på en del af matr. nr. 423 og en del af matr. nr. 1092, Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup i Haderslev Kommune. Der søges om en 10-årig tilladelse på to delarealer på hhv. 7,2 ha og 16,8 ha, i alt 24 ha, med en forventet årlig indvinding på 100.000 m³ over grundvandsspejl og 8.000 m³ under grundvandsspejl. Indvinding under grundvandsspejl ønskes i 2-4 dage, 5-8 gange pr. år, hvor der graves en 100-200 m² stor og 5 meter dyb sø, som fyldes op med ikke salgbart materiale i form af silt og ler. Der indvindes først på matr. nr. 1092.

De ansøgte driftstider er fra kl. 06.00 til kl. 16.00 mandag til fredag. De ansøgte projektarealer vil blive efterbehandlet til landbrug.

2. Projektets placering:

Projektarealerne er beliggende inden for råstofgraveområde udeget i Region Syddanmarks Råstofplan 2016. Beliggenheden er umiddelbart nord for Flyvestation Skrydstrup.

Arealerne ligger hovedsageligt i område med drikkevandsinteresser (OD) og uden for indvindingopland til almen vandforsyning. En lille del af matr. nr. 1092 længst mod syd ligger dog i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Projektarealerne er beliggende i landzone med spredte beboelser. Ejendommene omkring det sydlige projektområde har egen drikkevandsboring.

Museum Sønderjylland har oplyst, at der ikke er registreret jordfaste fortidsminder inden for projektarealerne. Umiddelbart nord for det nordlige projektareal findes to fredede gravhøje, hvis 100 meter beskyttelseszoner rækker ind i projektarealet. Der er endvidere et beskyttet dige langs den sydlige grænse af det nordlige projektareal.

Nærmeste Natura 2000 område er beliggende ca. 2,6 km øst for projektarealerne. Nærmeste § 3 beskyttede areal er et overdrev på en tidligere skydebane, som i en spids grænser op til det sydlige af projektarealerne. Syd herfor ligger en beskyttet sø i en afstand af ca. 125 meter fra det sydlige projektareal. Nærmeste fredede område er beliggende mere end 800 meter nordøst for det nordlige projektareal. På det sydlige projektareal findes ca. 2 ha skov, som ikke er fredskov. Det nordlige projektareal grænser mod syd op til et areal med fredskov.

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Projektarealet er beliggende i et landbrugsområde, med få og spredte beboelser og dermed få personer, der potentielt påvirkes af råstofindvindingen.

Projektet forudsætter rydning af skov, som på baggrund af luftfotos vurderes at bestå af yngre træer, som ikke vurderes at være egnet opholds- eller levested for beskyttede arter. Haderslev Kommune har besigtiget arealet i maj 2020 og konstateret, at det ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Forholdet vurderes samlet set derfor ikke at være væsentligt.

Idet ansøger har oplyst, at der ikke søges om dispensation til at grave inden for fortidsmindebeskyttelseslinjer, vil det med vilkår om graveafstand til beskyttede fortidsminder samt til beskyttet dige kunne sikres, at disse ikke påvirkes ved råstofindvindingen.

Det vurderes, at der ved at overholde de gældende støjgrænser ikke vil være en kumulativ støjpåvirkning med aktiviteterne på Flyvestation Skrydstrup.

De landskabelige forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen fjerner dele af landskabet. Efter endt indvinding skal der foretages en efterbehandling af arealet til landbrug. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken i sig selv eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.

Det vurderes, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre projekter eller vedtagne planer ikke har nogen væsentlig negativ effekt på miljøet, når der stilles vilkår som beskrevet i screeningen. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovennævnte arealer.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens² § 19, stk. 1.

Høringen forløb i perioden 24. august 2020 til 21. september 2020 og har været sendt i høring til følgende:

Navn	Grund til partsstatus	Kontaktadresse
Haderslev Kommune	Berørt myndighed	hgka@haderslev.dk post@haderslev.dk
Ejere af matr.nr. 423 og 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup	Lodsejer	jk@kudsk-nissum.dk lysbeck.mette@gmail.com
Kudsk & Nissum A/S	Ansøger	jk@kudsk-nissum.dk

² Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

NIRAS	Ansøgers rådgiver	gla@niras.dk
Ejere af matr.nr. 421, 415, 217, 218, 778 og 73, 995a Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup	Omkringliggende matrikler	
Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	Periodevis åbne vandflader nær Flyvestation Skrydstrup	info@tbst.dk FES@mil.dk
Banedanmark		banedanmark@bane.dk
Museum Sønderjylland		planer@msj.dk
Slots- og Kulturstyrelsen		post@slks.dk

Hørings svar

I høringsperioden har Region Syddanmark modtaget hørings svar fra ansøgers rådgiver, Haderslev Kommune og Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse.

Ansøgers rådgiver

På vegne af Kudsk & Nissum A/S har Niras fremsendt to bemærkninger samt et spørgsmål, som dog ikke er en egentlig bemærkning til screeningsudkastet. Bemærkningerne har korrekturmæssig karakter i forhold til stavning af vejnavn og angivelse af postnummer for ansøgers firmaadresse. Spørgsmålet angår hvorvidt der kræves en værdivurdering af skov fra myndigheder.

Regionens bemærkninger

De korrekturmæssige rettelser er foretaget i screeningsskemaet.

Formuleringen "værdifuld skov" i screeningsskemaet under punktet "forudsætter projektet rydning af skov", er ændret, så den mere præcist beskriver vurderingen.

Haderslev Kommune

Haderslev Kommunes høringssvar er opdelt i tre emner – vandløb, landzone og natur.

I forhold til vandløb oplyser kommunen, at der løber et privat, rørlagt vandløb tværs gennem marken på matr. nr. 423, og at man dels ikke må ændre vands naturlige afløb fra anden ejendom, dels ikke må hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme.

I forhold til landzone bemærker kommunen, at såfremt voldene indgår som en del af tilladelsen efter råstofloven, kræves der ikke landzonetilladelse.

Under emnet natur bemærker kommunen for matr. nr. 423, at gravning inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen er betinget af en dispensation, og at der ikke må graves inden for 100 meter fra fortidsmindet. Kommunen bemærker yderligere, at museet skal kontaktes for afgrænsning af fortidsmindet og sikkerhedszone, samt at der er tale om en seværdighed (Skrydstruppigens grav), hvor der bør tages hensyn til publikum. Endelig må diget i det sydlige skel ikke påvirkes ved gravning.

For matr. nr. 1092 bemærkes, at der er beskyttet natur, som grænser op til området, og at der ikke må ske ændringer, hverken direkte eller indirekte, på beskyttede naturtyper ved gravning i området. Kommunen anfører, at dette skal rettes/præciseres i teksten i screeningskemaet.

Til slut bemærker kommunen, at der mangler en signaturforklaring på side 7, og at kortene ikke stemmer overens med fortidsminde og §3.

Regionens bemærkninger

Det private, rørlagte vandløb, hvis beliggenhed er vist på kortbilaget i Haderslev Kommunes høringssvar, er beliggende uden for det ansøgte graveareal med en minimumsafstand til det ansøgte areal på 10 meter vurderet ud fra kortbilaget. Regionen vurderer derfor ikke, at der er tale om et forhold, som skal omfattes af miljøvurdering eller tilladelse til råstofindvinding.

De skitserede støjvolde skal anlægges inden for de ansøgte arealer, og vil derfor være omfattet af råstofindvindingstilladelsen. Der kræves derfor ikke en landzonetilladelse.

I forhold til afstand til fortidsminder og beskyttet dige vil det med vilkår om graveafstande kunne sikres, at disse ikke påvirkes ved råstofindvindingen. Skrydstruppigens grav og dens funktion som seværdighed vurderes ikke at blive påvirket af råstofindvinding på de ansøgte arealer. Hertil bemærkes yderligere, at der tidligere har været råstofindvinding på den østlige del af matr.nr. 423, hvor området nu er efterbehandlet til landbrugsjord med op til ca. 5 meters sænkning i forhold til det oprindelige terræn.

I forhold til beskyttet natur, som grænser op til det ansøgte areal på matr. nr. 1092, er dette taget til efterretning, og der er foretaget rettelse af screeningskemaet. Der er tale om en ny udpegning, som ikke var registreret på Miljøportalen på tidspunktet for screeningens udførelse.

Det detaljerede oversigtskort i bilag 1 er tilføjet beskrivelse af signaturer.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Styrelsen har ingen bemærkninger til afgrænsningen af miljøkonsekvensrapporten. Styrelsen gør dog opmærksom på, at det ikke kan anbefales, at der etableres råstofindvinding på de nævnte matrikler. Anbefalingen gives på baggrund af en vurdering af flysikkerhed på Flyvestation Skrydstrup. I forbindelse med vurdering af projektet er der kigget på til de generelle sikkerhedsregler om etablering af vådområder indenfor grænserne af flyvestationens flyvesikkerhedszone samt vildkonsulentens viden om trækfuglenes naturlige ruter i de områder, hvor råstofindvindingen ønskes etableret.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bemærker, at der ikke må opstilles materiale af nogen art, der rager mere end 45 meter over landingsbanens niveau op i luften.

Styrelsen anfører, at råstofindvinding generelt ikke er foreneligt med drift af en flyveplads, idet en del af råstofudvindingen ofte finder sted under grundvandsspejlet. Samtidig fremstår disse indvindingsområder erfaringsmæssigt ofte som vådområder når de efterlades.

Regionens bemærkninger

Regionen opfatter høringssvaret således, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse ingen bemærkninger har til udkastet til screeningsafgørelse og at styrelsen er enig i, at den ansøgte råstofindvinding ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

I forbindelse med udarbejdelse af en råstofindvindingstilladelse vil der kunne indarbejdes vilkår om, at der ikke må opstilles materiale af nogen art, der rager mere end 45 meter over landingsbanens niveau op i luften.

Forsvarets Ejendomsstyrelses anbefaling i forhold til råstofindvinding i de ansøgte områder samt bemærkninger om indvinding under grundvandsspejl og efterbehandling vil indgå i regionens videre arbejde med indvindingstilladelsen, hvor afvejning af hensyn og nødvendige vilkår foretages.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljø- og fødevarerministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 29. oktober 2020 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra modtagelsen af denne afgørelse.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede - gerne med henvisning til journal nr. 19/51367.

Med venlig hilsen

Michael Hjort Andersen
Geolog

Kopi sendt til:

Udover de nævnte parter i skemaet under afsnittet om partshøring, er kopi af afgørelsen sendt til:

Miljøstyrelsen: mst@mst.dk

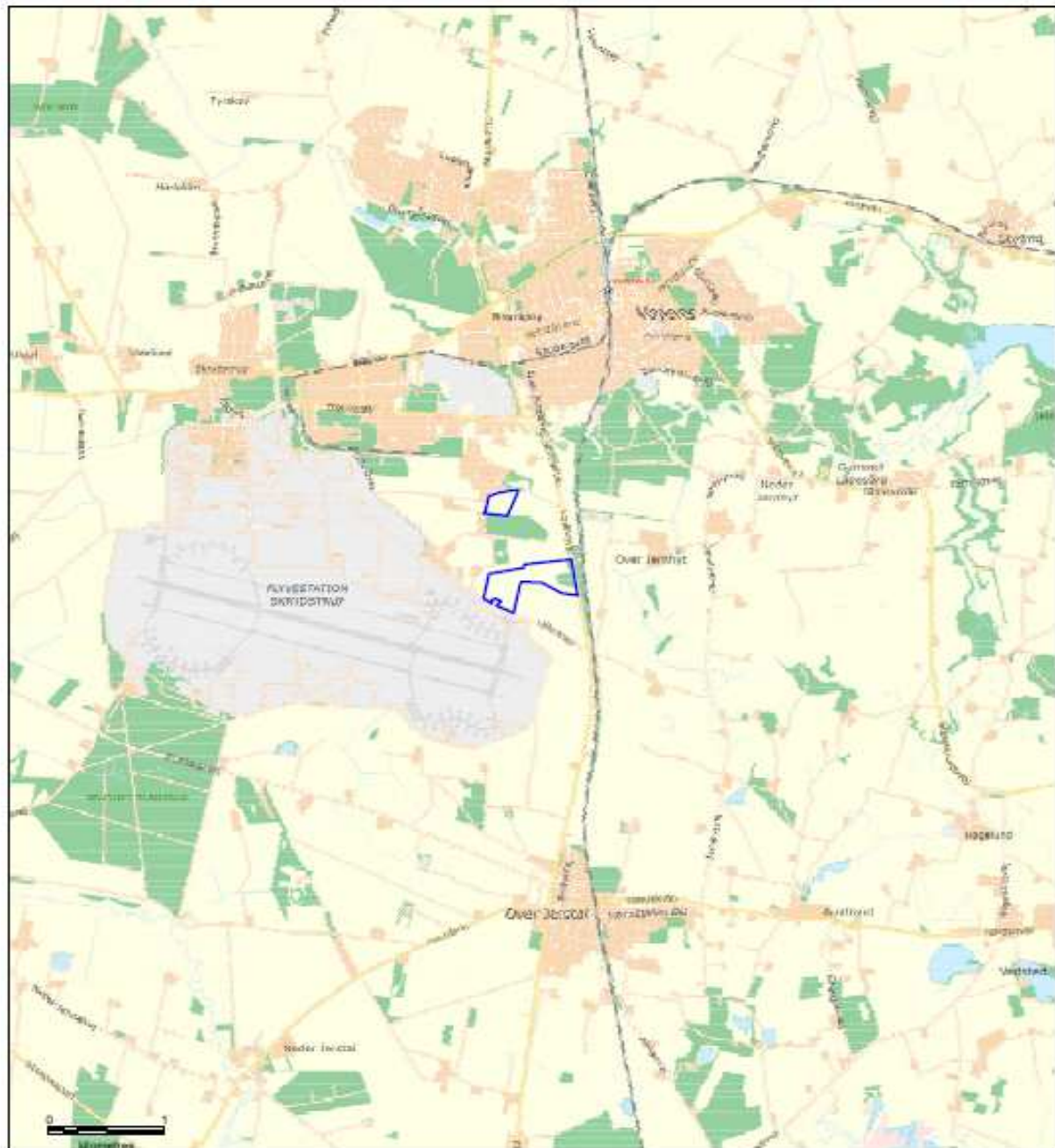
Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening: dof@dof.dk

Friluftsrådet: fr@friluftsradet.dk

Dansk Botanisk Forening: nbu_jyl@botaniskforening.dk

Bilag 1 - Oversigtskort

Ansøgte indvindingsarealer er markeret med blå polygoner.

Kort fra indvindingsansøgningen, som foruden matrikler (gul) og de ansøgte arealer (blå) også viser grave-retning (sorte pile), støjvolde (grøn) og ansøgte adgangsveje (gul og sort streg).

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 1. oktober 2020
 Journal nr.: 19/51367

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af 18. december 2019 med senere supplerende oplysninger af 26. juni 2020 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 18. december 2019. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Der søges om tilladelse til indvinding af sand, grus og sten på ca. 24 ha fordelt på to separate delarealer, hhv. del af matr. nr. 423 Skrydstrup By, Skrydstrup (7,2 ha) og del af 1092 Skrydstrup By, Skrydstrup (16,8 ha). Begge delarealer ligger inden for udlagt råstofgraveområde i Råstofplan 2016, dog skal der foretages en kosmetisk justering af det sydlige delareals grænser mod syd og øst, således at disse entydigt ligger inden for råstofgraveområdet. Der er søgt om tilladelse til en årlig indvinding over grundvandsspejl på 100.000 m ³ . Det er oplyst, at den årlige indvinding under grundvandsspejl udgør 0 m ³ , men samtidig ønskes der mulighed for 2-4 dage, 5-8 gange pr. år at kunne grave et hul på 100-200 m ² ned til 5 meter under grundvandsspejl, så ikke salgbart materiale i form af silt og ler kan returneres til graveområdet. Der vil således kun kortvarigt opstå en gravesø. Region Syddanmark anser dette for at være en indvinding under grundvandsspejl på 8*200 m ² *5 m = 8.000 m ³ . Den ansøgte drifttid herunder for læsning og udlevering er i tidsrummet kl. 06.00-16.00 mandag til fredag.
Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	Kudsk & Nisum A/S, Tingvejen 40P, 6500 Vojens, tlf. 73 20 25 20, e-mail jk@kudsk-nisum.dk
Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	Jørn Kudsk, Kudsk & Nisum A/S, Tingvejen 40P, 6500 Vojens, tlf. 20 80 15 00, e-mail jk@kudsk-nisum.dk Gunnar Larsen, NIRAS, Ove Gjeddes Vej 35, 5220 Odense SØ, tlf.: 60 11 42 86, e-mail: gla@niras.dk
Projektets placering og arealbehov i ha	Råstofansøgningen omfatter matr.nr. 423 og 1092 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup, hhv. Vojensvej 22 og Lilholtvej 6, 6500 Vojens, 6500 Vojens. 2 delarealer på i alt ca. 24 ha

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 1. oktober 2020
 Journal nr.: 19/51367

<p>Oversigtskort</p>	
<p>Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Sand, grus og sten med ansøgt indvinding på 100.000 m³ pr. år over grundvandsspejl, og 8.000 m³ under grundvandsspejl.</p>
<p>Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen</p>	<p>Vand til vanding med henblik på støvbekæmpelse hentes fra ejendommen Tingvejen 40P. Der er ikke øvrigt vandbehov i forbindelse med anlægs- og driftfasen.</p>
<p>Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Affald håndteres på firmaets hjemadresse Tingvejen 40P, 6500 Vojens lige nord for det ansøgte areal. Indvindingen på det ansøgte areal vil ikke give anledning til yderligere affald.</p>
<p>Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Ingen</p>

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 1. oktober 2020
 Journal nr.: 19/51367

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?	x			Det sydlige af de to ansøgte arealer, matr. nr. 1092 Skrydstrup By, Skrydstrup, ejes af Mette Lysbech Madsen, Lilholtvej 6, 6500 Vojens
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)			x	Ikke ifølge ansøger. Der er ikke andre aktive graveområder i nærheden. Den sydlige del af det nordlige projektareal ligger inden for 55dB støjzone omkring Flyvestation Skrydstrup, mens størstedelen af det sydlige projektareal ligger inden for 60 dB zone omkring flyvestationen. Det vurderes, at der ved at overholde de gældende støjgrænser, som tilføjes som vilkår i indvindingsstilladelsen, ikke vil være en kumulativ støjpåvirkning med aktiviteterne på flyvepladsen.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			x	Der er ikke behov for vandindvinding udover til støvbekæmpelse. Vand hertil hentes på firmaets hjemadresse Tingvejen 40P, 5600 Vojens
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			x	Indvindingen på det ansøgte areal vil ikke medføre affald eller spildevand.
Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			x	<p>Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. Nr. 5/1984. Der er ikke målt eller opgivet kildestyrker på de enkelte maskiner, som anvendes ved råstofindvindingen.</p> <p>Der vil blive etableret muldepoter, som samtidig skal fungere som støjvolde op mod ejendommene Vojensvej 9 og 11 ved det nordlige af de ansøgte arealer samt Lilholtvej 41 vest for det sydlige af de ansøgte arealer, se grønne markeringer på oversigtskort. Voldenes højde er ikke angivet i ansøgningsmaterialet. Ejendommene Lilholtvej 10 og 43 er ubeboede, og der anlægges derfor ikke støjvolde mod disse ejendomme. Ejendommen Lilholtvej 8 beliggende 35 meter syd for det sydlige af de ansøgte arealer er Vojens Lufthavn.</p> <p>Der vil således blive etableret støjvolde mod nærmeste beliggende beboelsesejendomme på Vojensvej og Lilholtvej. Der er ca. 290 meter til ejendommen Vo-</p>

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 1. oktober 2020
 Journal nr.: 19/51367

				<p>jensvej 13 vest for det nordlige af de ansøgte arealer og ca. 240 meter til ejendommen Lilholtvej 39 vest for det sydlige af de ansøgte. Der etableres ikke støjvolde i forhold til disse.</p> <p>Til indvindingen anvendes en læssemaskine og en dozer samt et tørsorteringsanlæg, hvis placering ikke fremgår af ansøgningsmaterialet.</p> <p>Ansøger forventer, at indvindingen vil kunne overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for områdetype 3, der i dagtimerne kl. 07.00 til kl. 18.00 er på 55 db (A) og om natten fra kl. 22.00 til kl. 07.00 er på 40 db (A).</p> <p>Det vurderes dog, at overskridelser af de vejledende grænseværdier vil kunne forekomme i forbindelse med afrømning af muld og anlæg af støjvolde og senere i forbindelse med nedlæggelse af støjvolde.</p> <p>Såfremt det viser sig, at grænseværdier for støj ikke kan overholdes, kan bygherren efterfølgende pålægges at foretage yderligere støjreducerende tiltag af myndigheden, f.eks. skærme omkring støjende materiel.</p>
Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			x	Kørsel med tunge maskiner samt anvendelse af sorteranlæg mv. vil lokalt kunne medføre vibrationer. Der er dog tale om en meget lokal påvirkning, og det vurderes, at anlægget ikke vil give anledning til vibrationsgener for de omkringliggende beboelser.
Vil anlægget give anledning til støvgener?			x	Råstofindvinding og transport med råstoffer er en kilde til støvdannelse. Der vil i råstoftilladelsen blive stillet vilkår om bekæmpelse af støvdannelse fra interne køreveje, materialestakke og produktionsanslæg fx ved vanding. Ligeledes skal støvende oplag placeres hensigtsmæssigt i forhold til beboelser og fremherskende vindretninger.
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			x	Der vil ikke være afledte lugtgener.
Vil anlægget give anledning til lysgener?			x	Det forventes ikke, at anlægget vil give anledning til lysgener.

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 1. oktober 2020

Journal nr.: 19/51367

Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			x	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Anlægget forventes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld. Indvinder skal sikre, at al udstyr holdes i forsvarlig stand, bl.a. således at risikoen for spild fra maskiner minimeres.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			x	I forbindelse med selve råstofindvindingen vil maskiner og køretøjer i en råstofgrav samt ved transporten til og fra området forurene luften med især NOx og partikler, som kan påvirke menneskers sundhed. Indvindingen vil foregå i åbent land, hvor der vil ske en opblanding og stor fortynding af de udledte stoffer, og dermed vil luftkvaliteten ikke blive påvirket væsentligt.
Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			x	<p>Grundvand: Hele det nordlige og næsten hele det sydlige projektareal er beliggende inden for område med drikkevandsinteresser (OD). En smal zone på ca. 45 meter langs Lilholtvej i den sydlige del af det sydlige projektareal er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Inden for OSD er der udpeget nitratfølsomt indvindingsområde og nitratfølsomt indsatsområde. Begge projektarealer ligger uden for indvindingsopland til almen vandforsyning.</p> <p>Ejendommene omkring det sydlige projektområde har egen drikkevandsboring. Grundvandets strømningsretning vurderes at være sydvestlig.</p> <p>Der vil i tilladelsen blive stillet vilkår, så der ikke vil være en risiko for forurening og dermed heller ikke en forurening af grundvandet. Samtidig er det et krav, at alle maskiner holdes i god stand, så risikoen for uheldet begrænses mest muligt.</p> <p>Der ønskes mulighed for at nedgrave frasorteret, usælgeligt finpartikulært materiale under grundvandsspejlet. Det vurderes, at materialet er fuldt oxideret, og at der ikke vil være risiko for grundvandskemiske forandringer som følge heraf, idet også det øvre grundvand er fuldt oxideret. Der vurderes dermed ikke at være risiko for forurening af omkringliggende private drikkevandsforsyninger.</p> <p>Der er ingen overjord i området, og der fjernes dermed ikke jordlag, som yder grundvandet naturlig beskyttelse. Da der kun indvindes iltede sedimenter over grundvandsspejl, vurderes efterbehandling til landbrug med tilbagelægning af den afrømmede muld ikke at medføre en øget forureningsrisiko for grundvandet efter endt indvinding.</p>

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 1. oktober 2020
 Journal nr.: 19/51367

				Overfladevand: Nærmeste område med overfladevand er en mindre sø ca. 125 meter syd for den østlige del af det sydlige projektareal. Projektet vurderes ikke at ville kunne udgøre en risiko for forurening af overfladevand, grundet afstanden til søen.
--	--	--	--	--

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?			x	Projektarealerne anvendes i dag til landbrug, og vil blive efterbehandlet til landbrug. Projektet vil derfor kun betyde en midlertidig ændring i arealanvendelse mens råstofindvindingen står på. Det sydlige projektareal er udlagt som særlig værdifuldt landbrugsområde i kommuneplanen.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			x	Arealerne er ikke omfattet af lokalplan.
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			x	Arealet er udlagt til regionalt graveområde i Råstofplan 2016, og burde ikke give anledning til ændringer i Haderslev Kommunes kommuneplan.
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			x	Arealet er beliggende i landzone og er ikke omfattet af gældende lokalplan.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			x	Arealet er udlagt som et graveområde i Region Syddanmarks Råstofplan 2016.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets og grundvand?			x	Der indvindes op til 8.000 m ³ råstoffer under grundvandsspejl, og tilledning af finpartikulært materiale til den øvre grundvandszone sker i mindre delområder inden for projektarealerne. Anvendelse af det terrænnære grundvand netop, hvor

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 1. oktober 2020

Journal nr.: 19/51367

				der sker tilførsel af finpartikulært materiale vil være vanskelig, men vil ikke være en hindring for en udnyttelse af områdets grundvand som sådan.
Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			x	Der er ingen nærliggende vådområder, og den kortvarige og arealmæssigt meget begrænsede indvinding under grundvandsspejl, som er beskrevet under projektbeskrivelsen, vurderes ikke at påvirke omgivelserne, herunder sårbare vådområder.
Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			x	Der er ca. 4,7 km til nærmeste kystnærhedszone.
Forudsætter projektet rydning af skov?	x			På den østlige del af det sydlige projektareal findes to mindre klynger af nåltræer samt spredte træer i en kratlignende bevoksning. Arealet er ca. 2 ha og er ikke registreret som fredskov eller med anden beskyttelse i øvrigt. På baggrund af luftfotos vurderes der at være tale om yngre træer, som ikke vurderes at være egnet opholds- eller levested for beskyttede arter.
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			x	Der er ingen kendte planer i forhold til reservater eller naturparker.
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			x	
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			x	Der er ikke registreret beskyttede eller fredede områder indenfor de ansøgte projektarealer. Nærmeste § 3 beskyttede areal er et overdrev på en tidligere skydebane, som i en spids grænser op til det sydlige af projektarealerne. Syd herfor ligger en beskyttet sø i en afstand af ca. 125 meter fra det sydlige projektareal. Haderslev Kommune har besigtiget skovarealet i den østlige del af det sydlige projektareal i maj 2020 og konstateret, at det ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste fredede område er beliggende mere end 800 meter nordøst for det nordlige projektareal. Det nordlige projektareal grænser mod syd op til et fredskovsareal. Projektet vurderes ikke at kunne påvirke beskyttede eller fredede områder grundet arten af eller afstanden til disse.
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			x	Ca. 2,6 km øst for projektarealerne ligger Natura2000 habitat- og fuglebeskyttelsesområde Pamhule Skov og Stevning Dam. På grund af afstanden til dette kan

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

E-mail: mha@rsyd.dk

Dato: 1. oktober 2020

Journal nr.: 19/51367

				det afvises, at det ansøgte projekt kan påvirke området eller andre Natura2000 områder.
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			x	Jf. Naturdata fra Naturdatabasen er der ikke registreret bilag IV-arter inden for de ansøgte projektarealer.
Forventes området at rumme danske rødlistearter?			x	Jf. Naturdata fra Naturdatabasen er der ikke registreret rødlistearter inden for de ansøgte projektarealer.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			x	Ikke relevant
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			x	Ikke relevant
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			x	Ikke relevant
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			x	Ikke relevant
Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			x	Indvindingsområdet ligger ca. ½ km syd for Vojens og dermed uden for tætbeholdt område.
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			x	Projektet vurderes ikke at kunne påvirke historiske landskabstræk, idet arealet ikke er beliggende inden for værdifulde kulturmiljøer eller kulturarvsarealer eller indeholder kulturhistoriske bevaringsværdier.
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			x	Der er et beskyttet dige langs den sydlige grænse af det nordlige projektareal. Ved at stille vilkår om graveafstand til diget, vurderes dette ikke at blive påvirket.
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			x	Museum Sønderjylland oplyser, at der ikke er registreret jordfaste fortidsminder inden for projektarealerne. Umiddelbart nord for det nordlige projektareal findes to fredede gravhøje, hvis 100 meter beskyttelseszoner rækker ind i projektarea-

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 1. oktober 2020
 Journal nr.: 19/51367

				<p>let. I beskyttelseszonerne må der ikke foretages indgreb i jorden udover almindelig pløjning. Museet vurderer endvidere, at der er høj risiko for at støde på fortidsminder i begge projektarealer. Museet anbefaler, at der bliver foretaget en prøvegravning, inden anlægsarbejdet starter.</p> <p>Ansøger har oplyst, at "der søges ikke om dispensation til råstofindvinding inden for fortidsmindebeskyttelseslinjer. Ansøger forventer derfor, at den relevante myndighed vil stille vilkår om afstandskrav til fortidsmindebeskyttelseslinjer".</p> <p>Se også ovenfor om beskyttet dige.</p>
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			x	<p>Projektarealerne er beliggende inden for et område, som i kommunenplanen er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Områderne er ikke en del af større sammenhængende landskaber. Områderne ligger ved isens hovedopholdslinje under sidste istid. Terrænet er relativt fladt og omkring de to projektområder er terrænet sænket som følge af tidligere råstofindvinding. Det oprindelige istidslandskab er således i forvejen påvirket af tidligere råstofindvinding, og da der ikke efterlades gravesøer, vurderes den påtænkte råstofgravning ikke at påvirke æstetiske landskabstræk.</p>
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			x	<p>Projektarealerne er beliggende inden for område med geologisk bevaringsværdi udpeget i kommuneplanen. Området er endvidere udpeget som værdifuldt geologisk område. Udpegningen omfatter en del af isens hovedopholdslinje under sidste istid. Terrænet er relativt fladt og omkring de to projektområder og er sænket som følge af tidligere råstofindvinding. Det oprindelige istidslandskab er således i forvejen påvirket af tidligere råstofindvinding, og da der ikke efterlades gravesøer, vurderes den påtænkte råstofgravning ikke at påvirke geologiske landskabstræk væsentligt.</p>

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Ca. 24 ha
---	-----------

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 1. oktober 2020
 Journal nr.: 19/51367

Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Inden for en afstand af 100 meter fra projektarealerne ligger i alt tre beboelsesejendomme. Derudover er der også spredt bebyggelse i større afstand fra områderne. De nærmeste boliger ligger vest og syd for projektarealerne, men transport af råstoffer sker via adgang til Vojensvej mod øst, hvorfor trafik til og fra råstofområdet ikke vil skabe gener i form af støj og støv for naboerne. Støj fra råstofgravens drift vurderes at ligge under støjkrafterne ved etablering af de i ansøgningen beskrevne støjvolde. Det vil således være få personer, der forventes berørt af miljøpåvirkningen.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			x	Området vurderes ikke at være sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning. Der stilles vilkår for indvinding af råstoffer i tilladelsen, der imødegår eventuelle miljøpåvirkninger som f. eks forurening, støj og støv.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			x	De identificerede påvirkninger forventes ikke at være væsentlige hverken enkeltvis eller samlet.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			x	Se forrige bemærkning.
Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			x	Råstofindvindingen er meget lokal, og der vil ikke være en forventet påvirkning over kommunegrænsen til nærliggende kommuner, grundet en afstand på mere end 6 km til nærmeste kommunegrænse.
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			x	Ikke relevant.
Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			x	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved den type af projekter, og som kan beskrives. Derudover kan påvirkningerne håndteres i forbindelse med fastsættelse af vilkår i en tilladelse til råstofindvinding, heraf fastsættes der vilkår for bl.a. støj og støv og afstandskrav til beskyttede fortidsminder og beskyttet dige.
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	x			Miljøpåvirkningen fra indvindingen af råstoffer vil ske med stor sandsynlighed.

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
 E-mail: mha@rsyd.dk
 Dato: 1. oktober 2020
 Journal nr.: 19/51367

Er påvirkningen af miljøet varig?	x			Den landskabelige påvirkning vil være varig og ikke reversibel. Fældning af det lille skovareal vil formentlig være værig, idet der efterbehandles til landbrug. Påvirkningen i forhold til støj og støv i forbindelse med råstofindvindingen mv. er midlertidig.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?	x			Indvinding, sortering og transport af råstoffer vil finde sted i den periode, hvor der foretages råstofindvinding på projektarealerne. Påvirkningen i forhold til støj og støv er således hyppig i indvindingsperioden.
Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	x			Indvindingen af råstoffer vil ændre landskabet, idet der ikke vil ske en genskabelse af det oprindelige landskab.
Er der andre kumulative forhold?			x	Der er ikke andre råstofgrave eller andre kendte projekter eller aktiviteter, der kan ses i kumulation med det ansøgte projekt, idet det vurderes, at såfremt støjgrænserne ved indvinding overholdes, vil der ikke være en støjmæssig kumulation med aktiviteterne på Flyvestation Skrydstrup.
Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?			x	Det er et formål med råstofloven, at råstofferne skal indvindes i området udlagt i Råstofplan 2016. Derfor er det som udgangspunkt ikke muligt at begrænse indvirkningerne på landskabet, men det er muligt i en tilladelse at stille relevante vilkår med henblik på at begrænse påvirkninger.

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		x	Projektarealet er beliggende i et landbrugsområde, med få og spredte beoelser og dermed få personer, der potentielt påvirkes af råstofindvindingen. Projektet forudsætter rydning af skov, som på baggrund af luftfotos vurderes at bestå af yngre træer, som ikke vurderes at være egnede opholds- eller levested for

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen
E-mail: mha@rsyd.dk
Dato: 1. oktober 2020
Journal nr.: 19/51367

			<p>beskyttede arter. Haderslev Kommune har besigtiget arealet i maj 2020 og konstateret, at det ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Forholdet vurderes samlet set derfor ikke at være væsentligt.</p> <p>Idet ansøger har oplyst, at der ikke søges om dispensation til at grave inden for fortidsmindebeskyttelseslinjer, vil det med vilkår om graveafstand til beskyttede fortidsminder samt til beskyttet dige kunne sikres, at disse ikke påvirkes ved råstofindvindingen.</p> <p>Det vurderes, at der ved at overholde de gældende støjgrænser ikke vil være en kumulativ støjpåvirkning med aktiviteterne på Flyvestation Skrydstrup.</p> <p>De landskabelige forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen fjerner dele af landskabet. Efter endt indvinding skal der foretages en efterbehandling af arealet til landbrug. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken i sig selv eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.</p> <p>Det vurderes, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre projekter eller vedtagne planer ikke har nogen væsentlig negativ effekt på miljøet, når der stilles vilkår som beskrevet i nærværende screening. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervs-mæssig indvinding af råstoffer på ovennævnte arealer.</p>
--	--	--	---

Dato: 1. oktober 2020

Sagsbehandler: Michael Hjort Andersen

Om databeskyttelsesforordningen

I overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen finder du nedenfor en beskrivelse af, hvordan Region Syddanmark behandler dine personoplysninger i forbindelse med vores arbejde efter råstofloven, miljøvurderingsloven og jordforureningslovens § 52.

Formålet med behandlingen af dine personoplysninger

Regionen indsamler og behandler dine personoplysninger til brug for sagsbehandlingen herunder: Høringer i forbindelse med råstofkortlægning, udarbejdelse af råstofplan, sagsbehandling af ansøgninger om indvinding af råstoffer jf. råstofloven, miljøvurdering og -screening efter miljøvurderingsloven samt behandling af ansøgninger vedrørende tilførsel af jord til råstofgrave efter jordforureningslovens § 52.

Hvilke personoplysninger bliver indsamlet

Regionen behandler som udgangspunkt ikke følsomme personoplysninger. Vi indsamler kun oplysninger, for at kunne udføre høringer og for at belyse forhold af betydning for en sags afgørelse:

- Sagsmateriale der primært kommer fra kort, luftfotos, fotos, tilsyn, matrikulære forhold, ejendomsoplysninger (OIS) og restriktioner på din ejendom.
- Oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) og Tingbogen
- Personoplysninger kan i nogle tilfælde stamme fra borgere, der henvender sig til regionen eller fra andre offentlige myndigheder, primært kommunerne.

I yderst sjældne tilfælde kan regionen have oplysninger om strafbare forhold.

I de fleste tilfælde indsamler regionen kun navn, adresse, matrikelnummer, ejerlav og evt. e-mailadresse eller CVR-/CPR-nummer til udsendelse af Digital Post for at regionen kan udføre høringer.

For borgere, der ejer et areal eller bor tæt på et areal, hvor der er søgt om tilladelse til erhvervs-mæssig råstofindvinding, vil regionen derudover samle data som f.eks. placering af bygninger, veje, vandløb og eventuelle vandboringer på den berørte ejendom samt forhold vedr. natur, vurdering af støj mv.

I forbindelse med regionens tilsynspligt efter råstofloven kan der også indsamles data i form af fotos.

Når vi sender Digital Post til dig, anvender vi dit CPR-/CVR-nummer.

Opbevaring af dine personoplysninger

De indsamlede oplysninger indgår i regionens digitale journalsystem samt kan indgå i regionens egne databaser. Oplysningerne skal bevares, fordi de indgår i dokumentationen for en administrativ afgørelse truffet efter råstofloven, miljøvurderingsloven eller jordforureningslovens § 52.

Oplysningerne opbevares efter retningslinjerne i arkivloven. Vi opbevarer de indsamlede oplysninger, så længe der er et sagligt formål.

Videregivelse af dine personoplysninger

Oplysningerne vil være tilgængelige for en række modtagere, for eksempel i forbindelse med en forespørgsel om aktindsigt fra interesseorganisationer, advokater, ejendomsmæglere, rådgivende ingeniørfirmaer, private bygherrer, kreditinstitutter og andre interesserede, med mindre særlige forhold gør sig gældende.

De indsamlede oplysninger kan også videregives til andre myndigheder.

Regionen overfører ikke dine personoplysninger til modtagere uden for EU og EØS.

Dine rettigheder

Du har efter databeskyttelsesforordningen en række rettigheder i forhold til vores behandling af dine personoplysninger. Du kan læse mere om dine rettigheder på Region Syddanmarks hjemmeside: <https://www.regionsyddanmark.dk/wm509164>.

Retsgrundlaget for behandlingen af dine personoplysninger er databeskyttelsesforordningens:

- artikel 6, stk. 1, litra e for almindelige personoplysninger
- artikel 9, stk. 2, litra g for følsomme personoplysninger

Behandling af CPR-nummer sker med hjemmel i databeskyttelseslovens § 11.

Klage til Datatilsynet

Du har ret til at indgive en klage til Datatilsynet, hvis du er utilfreds med den måde, regionen behandler dine personoplysninger på. Du finder Datatilsynets kontaktoplysninger på www.datatilsynet.dk.

Kontaktoplysninger på Region Syddanmarks databeskyttelsesrådgiver

Hvis du har spørgsmål til vores behandling af dine oplysninger, er du altid velkommen til at kontakte regionens databeskyttelsesrådgiver.

Du kan kontakte databeskyttelsesrådgiveren på følgende måder:

- E-mail: databeskyttelsesraadgiver@rsyd.dk
- Telefon: 24 75 62 90
- Send et brev til Region Syddanmark, att.: Databeskyttelsesrådgiver, Damhaven 12, 7100 Vejle

Du kan læse mere om regionens databeskyttelsesrådgiver på regionens hjemmeside:

<https://www.regionsyddanmark.dk/wm508440>

Dataansvarlig

Region Syddanmark

Vand og Jord/Klima og Ressourcer

Mail: miljoe-raastoffer@rsyd.dk

Bilag 5 Tilladelse til vejadgang fra Haderslev Kommune

Haderslev

KUDSK & NISSUM A/S
Tingvejen 40 P
6500 Vojens

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A, 01.
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Dir. tlf. 74342312
peto@haderslev.dk

28-10-2020 • Sagsident: 20/706 • Sagsbehandler: Pernille Toft

Tilladelse til etablering af vejadgang til tunge køretøjer over 3500 kilo

Der meddeles hermed tilladelse til en ny vejadgang til matrikel nr. 423 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup udenfor fortidsmindebeskyttelse.

Vejadgangen må have en samlet bredde på op til 10 meter i vejskel, se skitse. Vejadgangen etableres hvis der i forbindelse med projekt om råstofindvinding på matrikel nr. 423 og 1092.

Tilladelsen gives i henhold til § 49¹ og på vilkår af:

- at vedlagte "Generelle betingelser" og "Tekniske betingelser" overholdes.
- at arbejderne udføres uden udgift for Haderslev Kommune.

Tilladelsen gælder i op til 10 år, da råstofindvindingen for matrikel nr. 423 og 1092 varer frem til år 2030. Hvis der er brug for at etablere denne vejadgang i forbindelse med projektet, skal I sende en mail til vejpark@haderslev.dk inden projektet opstartes.

Hvis vejadgangen etableres, skal den efter udførelsen færdigmeldes til Teknik og Miljø på telefon 74 34 34 34 eller på E-mail; vejpark@haderslev.dk, så vejadgangen kan synes af vejmyndigheden.

Du kan klage over denne afgørelse for så vidt angår afgørelsens lovgrundlag. Klagefristen er fire uger fra du har modtaget dette brev. Klagen skal rettes til Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13, Postboks 9018, 1022 København K (eller via E-mail; vd@vd.dk).

Venlig hilsen

Pernille Toft
Administrativ teknisk medarbejder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1234 af 04-11-2015 om private fællesveje

Generelle betingelser

Entreprenør

Arbejdet skal udføres af en entreprenør, der har erfaring med at arbejde på vejareal. Ansøger skal selv kontakte en entreprenør og aftale pris og tidspunkt for arbejdets udførelse.

Gravetilladelse / Ledninger i vejareal

Inden arbejdet igangsættes, skal ansøgeren eller entreprenøren søge om gravetilladelse. Ansøgningen skal foretages elektronisk på www.virk.dk. Ansøgeren eller entreprenøren skal, inden arbejdet påbegyndes, søge oplysninger om beliggenheden af ledninger i arealet på LER's hjemmeside: www.ler.dk. Som eksempel på ledninger kan nævnes telefon, vand, gas, fibernet, antenneanlæg m.v.

Hvis det er nødvendigt at foretage flytning af ledninger, skal det ske efter aftale mellem ansøgeren og ledningsejeren, og uden udgift for vejmyndigheden.

Andre særlige arbejder

Hvis vejadgangen nødvendiggør flytning af nedløbsbrønde, lysmaster, telefonskabe eller andre arbejder på vejareal skal omkostningerne til dette afholdes af ansøger, efter aftale med ejerne, og vejmyndigheden.

Overskydende jord

Der må ikke under arbejdets udførelse placeres jord og andre materialer på vejens kørebane. Alt overskydende materiale fjernes straks efter anlæggelsen. Det bemærkes, at overskydende jord fra vejareal betragtes som forurenede jord, og der skal derfor ske anmeldelse til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø inden jorden flyttes. Teknik og Miljø kan kontaktes på telefon 74 34 34 34, eller på mail miljoe@haderslev.dk.

Afmærkning af arbejdet

Arbejdet skal afmærkes efter "Vejregler for afmærkning af vejarbejder", og ansøgeren har ansvaret for, at afmærkningen opretholdes i hele arbejdsperioden.

Fejl og mangler

Ansøgeren er forpligtiget til at udbedre skader, der kan henføres til fejl og mangler i et år fra færdigmeldingen. Eventuelle skader som er opstået i forbindelse med anlægsarbejdet, udbedres aftale med Teknik og Miljø, Haderslev Kommune.

Tekniske betingelser for udførelse af vejadgang over rabat og grøft.

Vejadgangen skal udføres i fuld overensstemmelse med vedlagte typetegning. Vejadgangen må have en samlet bredde på 10 meter i bredden i vejskel (se vedlagte skitse). Vejadgangens kørebane skal forsynes med trekantede hjørneafskæringer, som vist på typetegningen.

Vejadgangen skal placeres udenfor fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Inden udvidelsen fjernes muldjord i grøft og på terræn. I grøftebunden lægges et nyt rørgennemløb af PE dobbeltvægget anlægsrør med muffe, regnvandsrør med en diameter Ø250 mm og min. SN8, og have minimum 60 cm jorddæk.

Rørgennemløbet afskæres, som vist på typetegningen. Der lægges en betonflise ved ind- og udløb.

Grøft eller terræn fyldes op med komprimerbart fyld, og der etableres vejadgangens kørebane, rabatter og hjørner med belægning af ca. 25 cm bundsikringsand, ca. 15 cm stabilt grus og afsluttes med vejgrus/asfalt.

Det er ansøgerens ansvar, at overkørslen bliver velkomprimeret.

Vejens kørebane kant må ikke ændres. Fra kørebane kant skal vejadgangen have fald mod grøft på de nærmeste 5 m, dog højst 25 %.

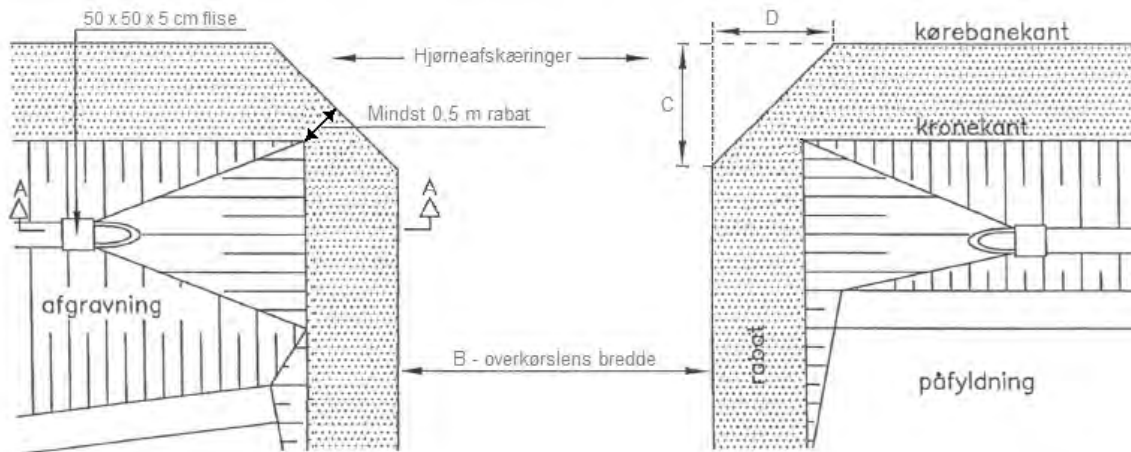
Ved vejadgangens kørebane etableres 1 meter brede rabatter og skråningen i anlæg 1:3 beklædes med muldjord, som reguleres således at større sten og jordklumper fjernes.

Rabatter tilsås med græs.

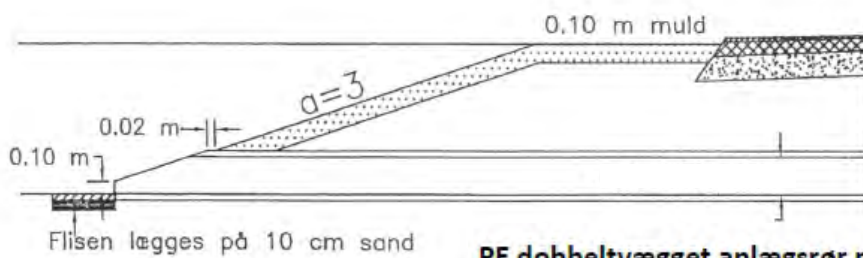
Alt overskydende materiale fjernes straks efter anlæggelsen og uden udgift for Haderslev kommune.

Typetegning:

Plan

Flisen lægges på 10 cm sand

PE dobbeltvægget anlægsrør med muffe, regnvandsrør.

Sort/Grøn = SN8
6 meter lgd. inkl. gummiring

Dim. Dy/Di mm

Min Ø250mm

Snit A - A

Placering af vejadgang

Haderslev Kommune
Att. Sonja Lorenzen
Rådhuscentret 7
6500 Vojens

Haderslev, den 10. juni 2010

JR.NR. 10/3107-8.1.3

Arkæologisk udtalelse vedr. indvinding af råstof ved matr. 423 og 1093 Skrydstrup (Haderslev Kommune)

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev sagsnr: 10/3107-8.1.3

Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev har fra Haderslev Kommune modtaget et forespørgsel om ovennævnte lokalitet og har foretaget arkivalisk kontrol af lokaliteten.

På matr. 423 område hvor råstofindvinding skal foretages er der ikke registreret jordfaste fortidsminder. Der er dog umiddelbart nord for området to gravhøje, der har fredningsstatus (se gule sb.nr. 49 og 50 på vedlagde kort). Dette betyder, at indenfor en 100m zone omkring gravhøjene må der ikke foretages indgreb i jorden udover almindelig pløjning (2m zone). Både øst og syd for området er der ligeledes registreret flere gravhøje. Selv om disse ikke er synlig mere i dag pga. overpløjning kan det kan de nedgravede centralgrave stadig være bevaret. Vest for området er der registreret en såkaldt skålsten, som er en genstand med kultisk karakter (sb. 107).

Ved matr. 1093 er der på selve området ikke registreret jordfaste fortidsminder. Rundt omkring området er der dog ligeledes registreret flere jordfaste fortidsminder, især gravhøje (se gule sb. numre på vedlagte kort). Derfor skal der regnes med at der udover de kendte gravhøje kan være flere gravhøje på stedet, som ikke er registreret endnu fordi de er så stærk overpløjet.

100 m zonen ved sb. 49 og 50 skal overholdes idet dette areal bliver friholdt for råstofindvindingen. Ellers gælder for begge områder at Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev vurderer at der ved indgreb i jorden er **høj risiko** for at støde på fortidsminder.

I henhold til museumsloven skal man i så fald straks indstille arbejdet i det omfang det berører fortidsmindet og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev. En udgravning vil i dette tilfælde både genere byggeriet, og den vil skulle finansieres af bygherre.

For at undgå en sådan uheldig situation vil museet anbefale at der bliver foretaget en prøvegravning, inden anlægsarbejdet starter. Prøvegravningen vil kunne afsløre, om der findes fortidsminder på arealet. Da anlægsarbejdet omfatter et område på over 5000 m², skal bygherre betale for denne prøvegravning.

Skulle prøvegravning vise, at der findes fortidsminder på arealet, vil disse kunne udgraves inden anlægsarbejdet starter, eller der kan måske friholdes nogle områder så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen i dette tilfælde skulle finansieres af bygherre, men da det sker efter en prøvegravning vil der være mulighed for at opnå tilskud hos Kulturarvsstyrelsen.

Budget for forundersøgelsen samt en tidsplan for dennes udførelse vil kunne rekvireres ved henvendelse til Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev (Per Ethelberg: 73 52 34 62 eller Hans Chr. Andersen: 73 52 34 67).

Med venlig hilsen

Frauke Witte

Museumsinspektør

**Museum Sønderjylland
Arkæologi Haderslev**

Dalgade 7, 6100 Haderslev
Tlf. 74527566 Fax.

Matr. 423 og 1093 Skrydstrup

J.Nr. 10/3107-8.1.7

Målførhold: 1:8000

Dato: 10.06.2010 / 11:51:26

Init.: FW

Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle

Dato: 04.03.2021

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Journal nr.: 10/3107-8.1.3

Arkæologisk udtalelse vedr. tilladelse til indvinding af råstof på del af matr. 423 og del af matr. 1093 Skrydstrup ejerlav, Skrydstrup i Haderslev Kommune.

Udtalelse i henhold til museumslovens § 25:

Museum Sønderjylland - Arkæologi har modtaget høringsbrev om ovennævnte tilladelse til råstofindvinding ved Skrydstrup og har foretaget arkivalisk kontrol og arkæologisk vurdering af det pågældende graveområde.

Museet har i 2010 udtalt sig til Haderslev Kommune på de samme to områder (tidligere udtalelse er også vedhæftet). Ansøger af råstoftilladelsen har efterfølgende revideret indvindingsområdet på matr. 423, så det ikke omfatter 100 meter beskyttelseszone til de nordfor liggende gravhøje, samt halveret arealets størrelse (jf. vedhæftet kortbilag). For matr. 1092 er arealet også reduceret en smule. Reduktionen af de to indvindingsarealer ændrer ikke på den generelle arkæologiske udtalelse fra 2010, der vurderer, at der for begge områder er **høj risiko** for at støde på jordfaste fortidsminder.

Museet har glædeligt noteret sig at udtalelsen fra 2010 indgår det fremsendte høringsmateriale "Udkast til tilladelse Skrydstrup inkl. bilag. Pdf" på side 22 samt side 33, og at Region Syddanmark opfordrer indvinder til at følge museets anbefaling om en frivillig forundersøgelse.

Forundersøgelsen vil kunne afsløre, om der findes væsentlige fortidsminder på området, og om de har en sådan karakter, at de skal udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. Da arealet overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelse - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af råstofindvinder.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på området, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi.

Museum Sønderjylland - Arkæologi udarbejder gerne ved henvendelse fra bygherre budget og tidsplan for en forundersøgelse af området. Henvendelse til Per Ethelberg: 65 37 08 16, peret@msj.dk eller Pernille Kruse: 65 37 08 23, pekr@msj.dk.

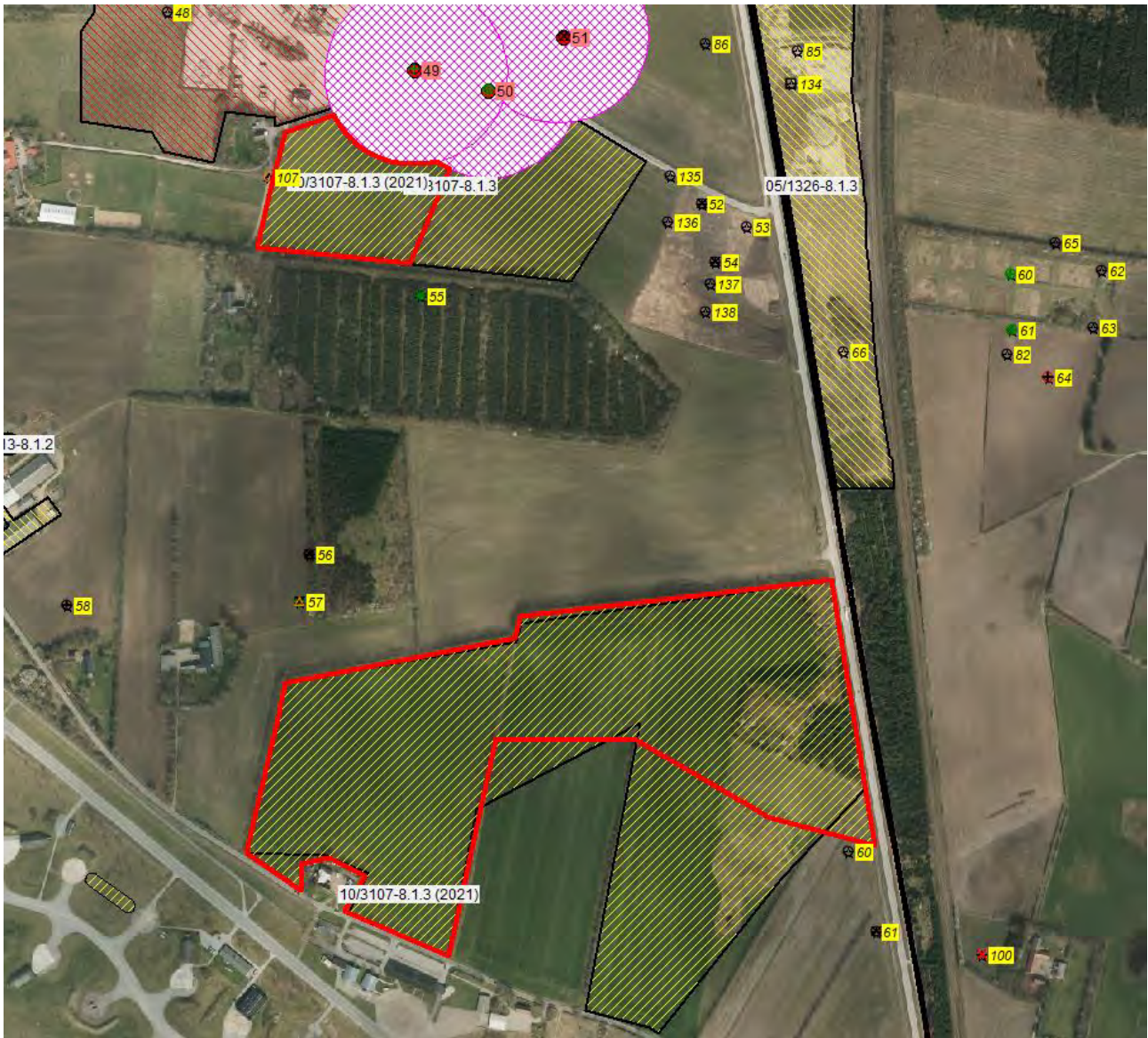
Med venlig hilsen

MADS LEEN JENSEN

MUSEUMSINSPEKTØR – CAND. MAG.
ARKÆOLOGI

T +45 65 370 821

MAJE@MSJ.DK

Kortbilag til 10/3107-8.1.3 (2021) vedr. tilladelse til indvinding af råstof på del af matr. 423 og del af matr. 1093 Skrydstrup ejerlav, Skrydstrup i Haderslev Kommune. De to berørte områder er markeret med rød kontur. Fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund og beskyttelsesozonen til de fredede gravhøje er markeret med lilla skravering på hvis baggrund.